

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1729/15 - 2011 ඔක්තෝබර් 27 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා - 2011.10.27

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

ජාතික භෞතික නිර්මාණ සභාව විසින් අනුමත කරන ලද ජාතික භෞතික සැලසුම්
ප්‍රතිපත්තිය හා ව්‍යාපෘති ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

ඉදිකිරීම්, ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍ය විමල් විරවංශ වන මම, 2000 අංක 49 දරන නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණ (සංශෝධන) පනතේ 5 (අ) හා (ආ) වගන්ති යටතේ සකස් කරන ලද ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා ව්‍යාපෘති අඩංගු සැලසුම් වාර්තාව, එකී පනතේ 4 ආ වගන්තිය යටතේ ජාතික භෞතික නිර්මාණ සභාව විසින් 2011 ජනවාරි මස 13 වැනි දින අනුමත කරන ලද බැවින් එම සැලැස්ම හා ව්‍යාපෘති මහජනතාවගේ දැන ගැනීම පිණිස මෙසේ ප්‍රකාශයට පත් කරමි.

2011 ඔක්තෝබර් මස 21 වැනි දින,
සෙන්සිටිවය, බත්තරමුල්ල,
ඉදිකිරීම්, ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍යාංශයේ දී ය.

විමල් විරවංශ,
ඉදිකිරීම්, ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍ය.

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය සහ සැලසුම
ශ්‍රී ලංකාව 2011 - 2030 යෝජිත ව්‍යාපෘති

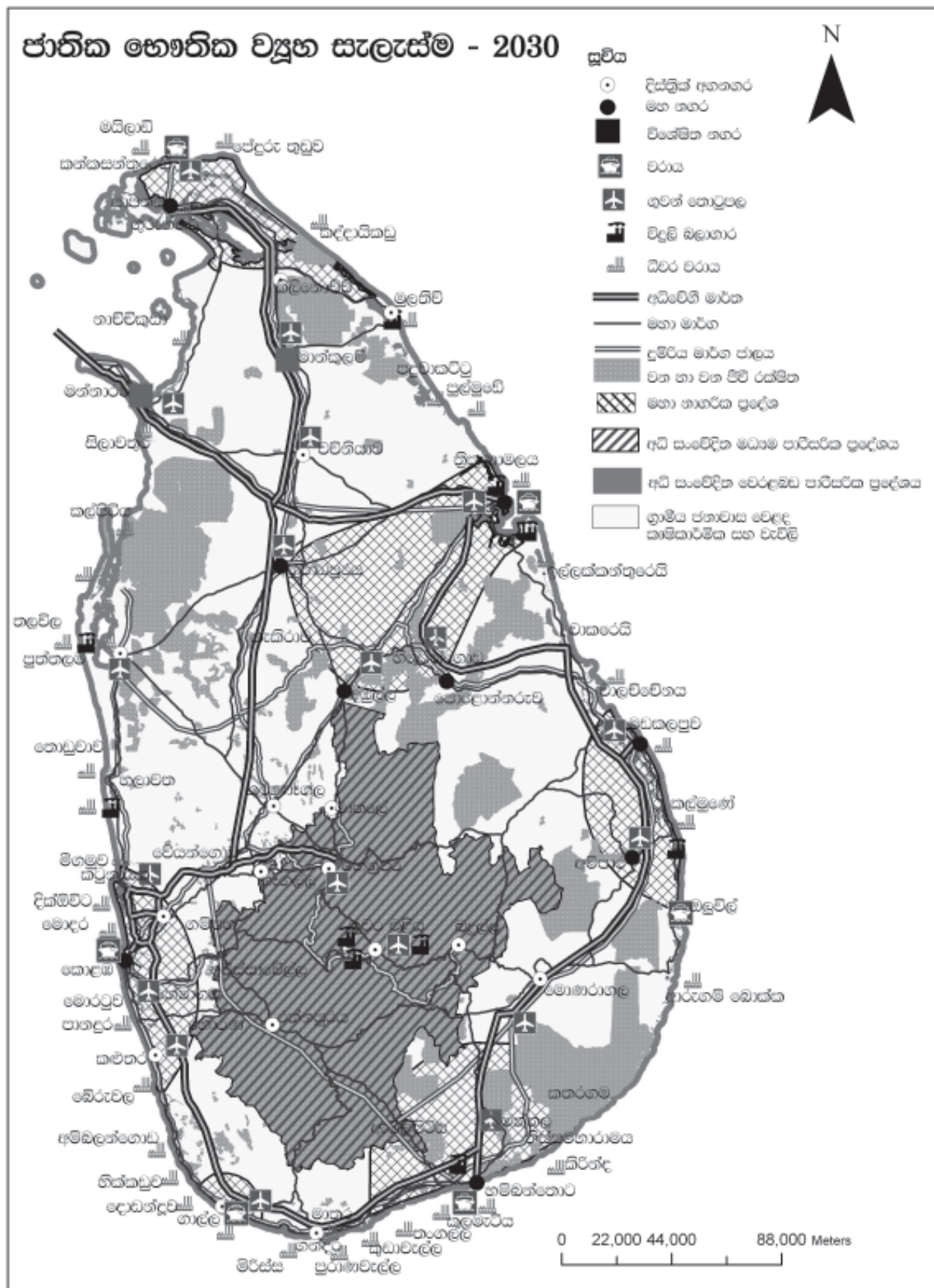
2007/07/03 දින ජාතික භෞතික සැලසුම් සභාව විසින් අනුමත කරන ලද
ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සැලසුම ඇසුරිණි

දුරකථන (011) 2872046 ෆැක්ස් (011) 2872061
ඊමේල් nppd@slt.net.lk
වෙබ් www.nppd.gov.lk

ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
5 මහල සෙන්සිටිවය
බත්තරමුල්ල
ශ්‍රී ලංකාව

2000 අංක 49 දරන නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණ සංශෝධන පනතේ 5 ඒ (බී) වගන්තියට අනුව ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ බලතල යටතේ මෙම වාර්තාව සකස් කරන ලදී. එකී පනතෙහි 4 බී (සී) වගන්තිය අනුව 2010 නොවැම්බර් මස 09 වැනි දින අන්තර් අමාත්‍යාංශ සම්බන්ධීකරණ කමිටුව විසින් නිර්දේශ කරනු ලැබූ, පනතෙහි 4 (සී) වගන්තිය අනුව, අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් ජාතික භෞතික නිර්මාණ සභාව විසින් 2011 ජනවාරි මස 13 වැනි දින අනුමත කරන ලදී.

ජේ. එම්. එල්. ජයසේකර,
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව.

(1) ජාතික භෞතික සැලසුම පිළිබඳ හැඳින්වීම

පසුබිම

වර්ෂ 1997 දී නිවාස හා නාගරික සංවර්ධනය සඳහා වන ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකාය විසින් ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ජාතික තලයේ භෞතික සැලැස්මක් තිබිය යුතු බවට නිර්දේශ කරන ලදී. ඒ අනුව වර්ෂ 2000 අංක 49 සංශෝධිත නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණ ආඥා පනත යටතේ, ජාතික භෞතික සැලසුම සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව ඇති කරන ලදී.

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා ජාතික භෞතික සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේ පසුබිම් අධ්‍යයනයන් සකස් කරන ලද්දේ විවිධ රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු, ආයතන, රාජ්‍ය නොවන ආයතන හා ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරන ලද පර්යේෂණයන්හි ප්‍රතිඵල උපයෝගී කොටගෙනය. එය විවිධ තලයේ පාර්ශ්වකරුවන්, විද්වතුන් හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් සමග ඇති කරගත් කටිකාවතක ප්‍රතිඵලයක් වේ. මෙම සියළු යෙදවුම් උපයෝගී කරගත් ජාතික භෞතික ප්‍රතිපත්තිය හා ජාතික භෞතික සැලසුම, ශ්‍රී ලංකාවේ භෞතික සැලසුම් හා සංවර්ධනය උදෙසා ඒකීය බවක් ගෙන දේ. ප්‍රකාශිත ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සැලසුම, හඳුනාගත් සියළු ව්‍යාපෘතින් සැකසීමේ හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූලික නෛතික ලියවිල්ල වේ.

ජාතික භෞතික සැලසුම සැකසීමේදී අනුගමනය කළයුතු ක්‍රියා පිළිවෙත වර්ෂ 2000 අංක 49 සංශෝධිත නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණ ආඥාපනතෙහි දක්වා ඇත. (මෙම ක්‍රියාවලිය, සටහන අංක 1 හි දක්වා ඇත.)

අරමුණු

ආර්ථිකය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් ගෝලීය ආර්ථිකය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානය සුරක්ෂිත කරගැනීම උදෙසා සුවිසල් පසුබිමක් ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා ජාතික භෞතික සැලසුම ලබා දේ. තවද එය වසර 2030 දී ශ්‍රී ලංකාවේ දැක්ම හුවා දක්වන උපාය මාර්ගික ලේඛනය ද වේ. එහි මූලික කාර්යභාරය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ භූමිය පිළිබඳව, ආර්ථික, සාමාජීය, භෞතික හා පාරිසරික යන අංශයන්හි සහ සම්බන්ධිත සැලසුම් නගා සිටුවීම හා පාලනය කිරීමය. රාජ්‍ය, විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් හා මහජනතාව එකට එක්කර කටිකාවන්ට ලක් කිරීම, විමසා බැලීම හා තීරණ ගැනීම තුළින් අනාගත ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය, පරිසරය හා ප්‍රජාව උදෙසා මාර්ගෝපදේශ සැපයීම ජාතික භෞතික සැලසුමෙහි අනෙක් වැදගත් කාර්යයන් වේ.

අවස්ථාවන්

භාවිතයට නොගත් ආර්ථික සම්පත්, විශේෂිත ස්වාභාවික පරිසරය ආදී සුවිශේෂී ලක්ෂණයන් පැවතීම ශ්‍රී ලංකාවේ වාසනාවකි. ඛනිජ හා ශ්‍රී ලංකා විශේෂිත ආර්ථික කලාපය තුළ ඇති, මත්ස්‍ය සම්පත, භාවිතයට නොගත් සම්පත් අතර වේ. විශේෂිත ස්වාභාවික පරිසරය සුවිශේෂී ජෛව විවිධත්වයකින් යුත් පුළුල් පරාසයකින් යුත් පරිසර පද්ධතියකට උපකාරී වේ. එමෙන්ම එය පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය ද සමන්විත සංචාරක කර්මාන්තයේ වර්ධනයට මහඟු අවස්ථාවක් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ අධිපාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශයන්, වෙරළ කලාපය, කඳුකර ප්‍රදේශ (මධ්‍යම කඳුකරයේ මීටර් 300 ට වඩා උස) ජාතික උද්‍යාන පද්ධතිය හා ශාක හා සත්ව වාසස්ථාන හා මංකඩ වලින් යුක්ත වේ. මෙම අධි සංවේදී පාරිසරික ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීම රට තුළ තිරසර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට වැදගත් වේ. හඳුනාගත් අවස්ථාවන් සමහරකගේ පවතින බාධාවන් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ අභ්‍යන්තර තරගකාරීත්වයක් ලබා දීමට ඇති හැකියාව අවම කරයි. විදුලිබල, ජලය, කාර්යක්ෂම ප්‍රවාහන සේවයක් සඳහා වන දුර්වල ප්‍රවේශය, සමාජීය යටිතල පහසුකම්, රැකියා අවස්ථාවන් ආදී පවතින සම්පත්හි හිඟතාවය ශ්‍රී ලංකාව තුළ, ප්‍රාදේශීය වශයෙන්, අධ්‍යාපන, ජීවන තත්ත්වයෙහි හා ආදායම් තත්ත්වයේ අසමානතාවයන් ශ්‍රී ලංකාව පුරා ඇති කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වාසි සහගත භූගෝලීය පිහිටීම

ශ්‍රී ලංකාව සතු වාසිදායක භූගෝලීය පිහිටීම, ආනයනික හා අපනයනික වෙළඳ පොළ සඳහා, ප්‍රධාන කලාපීය යටිතල පහසුකම් සඳහා හා ප්‍රවාහන පහසුකම් සඳහා සම්බන්ධතාවයක් දක්වයි. එම පිහිටීම තුළින් බොහෝ අවස්ථාවන් ශ්‍රී ලංකාව සතුවන අතර එය දකුණු ආසියානු කලාපය හා ගෝලීය ආර්ථිකය තුළ කැපී පෙනෙන භූමිකාවක් වේ.

* ජාත්‍යන්තර මුහුදු මාර්ග ජාලයට හා ප්‍රධාන ගුවන් මාර්ග ජාලයට ආසන්නව ගුවන් හා මුහුදු මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම.

* ශ්‍රී ලංකාව, ආසියානු අධිවේගී මාර්ග හා අන්තර් ආසියානු දුම්රිය මාර්ග මගින් දකුණු ආසියානු ගොඩබිම් සමග සම්බන්ධතාව ඇති කිරීම.

* ගයිබර් ඔප්ටික් සන්නිවේදන ජාලය තුළින් ශ්‍රී ලාංකික සන්නිවේදන ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම.

* සාගරික කලාපය අවට ඛනිජ සම්පත් කැනීම හා ඛනිජ රසායනික අංශය දියුණු කිරීම.

ජනවාර්ගික ගැටුම අවසන් වීම තුළින්, විශාල ප්‍රමාණයේ සංචාරක ඉල්ලුමක් ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කලාපය, මධ්‍යම හා උතුරු පළාත් සඳහා ඇති වේ. එසේම දේශීය හා කලාපීය ගමනාගමනය සඳහා ඉල්ලුම වැඩිවේ.

පරිසරය හා ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩිවීම

21 වන ශත වර්ෂයේ පාරිසරික වෙනස් වීම සැලකිය යුතු කරුණක් වනු ඇත. මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම, උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම, වනාන්තර හා කෘෂිකාර්මික පද්ධතිය සඳහා වන හානි, විචල්‍යතාව ඉහළයාම, කාලගුණික විපර්යාස දියුණුවන ලෝකය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරයි.

සංචාරක හා වෙළඳ ප්‍රජාවගේ ජාත්‍යන්තර ගමනාගමනය සඳහා පවතින දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රවාහන ජාලය ප්‍රමාණවත් නොවේ. පෝත් සමුද්‍ර සන්ධිය හරහා මහා මාර්ග, දුම්රිය මාර්ග හා සන්නිවේදන ජාල අඩු බව අනාගත සංවර්ධනය සඳහා වන බාධා වේ.

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සැලැස්මේ අරමුණ වනුයේ, ශ්‍රී ලංකාව එහි ස්වභාවික සම්පත් තුළින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමට හා එහි වාසිසහගත පිහිටීම තුළින් උපරිම ඵල ලබා ගන්නා පරිදි භූමි පරිභෝජනය හා යටිතල පහසුකම් විධිමත් කිරීම වේ.

මූලික සිද්ධාන්ත

ආර්ථික, සමාජීය සහ පාරිසරික තිරසාරත්වය

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා ජාතික භෞතික සැලසුම සඳහා මූලික යොමු කිරීම ආර්ථික, සමාජීය හා පාරිසරික තිරසාරත්වය මගින් සිදු කෙරේ. තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා තීරණ ගැනීමට ඵලදායී ආර්ථික, සමාජීය හා පාරිසරික සංයෝජනයක් අවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා පහත දැක්වෙන සිද්ධාන්ත අනුගමනය කළ හැක.

වැළැක්වීමේ සිද්ධාන්තය

නැවත හැරවිය නොහැකි පාරිසරික හානියක් සිදුවිය හැකි තර්ජනාත්මක හෝ භයානක අවස්ථාවකදී අසම්පූර්ණ විද්‍යාත්මක දැනුම එම අවස්ථාවන් මර්ධනය සඳහා ක්‍රියාත්මක වීම කල් දැමීමට හේතුවක් කර නොගත යුතුය.

* පරම්පරා අතර සමානාත්මතාවය පාරිසරික විවිධත්වය හා ඵලදායී බවත්, සෞඛ්‍යාරක්ෂාවත් අනාගත පරම්පරාවලට ලැබෙන බවට වර්තමාන පරම්පරාව විසින් වග බලා ගත යුතුය.

* ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම සහ පාරිසරික පරිපූර්ණත්වය සැලකීමට භාජනය කරන මූලික කරුණක් විය යුතුය.

* දියුණු තක්සේරුකරණය, මිල නියම කිරීම හා දිරි ගැන්වීමේ ක්‍රම, සම්පත් හා සේවා සඳහා තක්සේරුකරණයේදී පරිසරයට අදාළ කරුණු ද සැලකිල්ලට භාජනය කළ යුතුය.

තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා සිද්ධාන්ත

2030 වන විට ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ගැටළු හා අභියෝග වලට විසඳුම් සෙවීමේදී අවශ්‍ය වන රාමුවක් තිරසාර සංවර්ධන සිද්ධාන්ත වලින් ලැබේ. මෙවැනි දිගු කාලීන දැක්මක් හා ගෝලීය දැක්මක් ඇති සිද්ධාන්ත භාවිතා කිරීම තුළින් එකිනෙක හා ගැටෙන යෝජනා හා යෝජනා වල ප්‍රමුඛතාවයන් ලබාදීම වඩා පහසු වනු ඇත. නිදසුනක් වශයෙන් පාරිසරික සංරක්ෂණය හා සමාජ සංකලනය, නොනවතින ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා මූලික අවශ්‍යතාවයක් වන බව පෙන්විය හැක. ජාතික, කලාපීය හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී තිරසාර සංවර්ධන සිද්ධාන්ත භාවිතා නොකළහොත් අපේක්ෂිත දැක්ම හා අරමුණු ඉටුකර ගැනීම අපහසු වනු ඇත.

සමාලෝචනය

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සැලැස්ම, ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත සංවර්ධනය සඳහා රාමුවක් සකස් කරයි. එය සකස් කරන ලද්දේ ආර්ථික, සමාජීය හා පාරිසරික සිද්ධාන්ත පදනම් කර ගනිමින් ය. ඒ බව 2030 ශ්‍රී ලංකාව සඳහා දැක්මක් හා එයට සමගාමීවන අරමුණු වලින් පිළිබිඹු වේ.

(2) ජාත්‍යන්තර හා ආසියානු තලය

ජනසංඛ්‍යාව මිලියන 20.7(2010) ක් වූ ශ්‍රී ලංකාව ජනගහනය අනුව ජාතීන් අතර 58 වැනි ස්ථානය ගනී. එය ජනගහන ඝනත්වය අතින් 32 වැනි ස්ථානය උසුලයි. (ආසියාවේ 25 වැනි ස්ථානය)

ගෝලීය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම

ගෝලීය වෙනස්කම්වලට අනුවර්තනය විය හැකි ස්ථානයක පැවතීම නිසා ඉහළ මට්ටමේ සාක්ෂරතාවක් හා අධ්‍යාපන මට්ටමක් ශ්‍රී ලංකාව සතුවේ. ශ්‍රී ලංකාව සතු උපාය මාර්ගික භූගෝලීය පිහිටීම, ආනයන හා අපනයන වෙළඳ පොළ සඳහා ප්‍රධාන කලාපීය යටිතල පහසුකම් සඳහා හා ප්‍රවාහන පහසුකම් සඳහා සෘජු සම්බන්ධතාවක් දක්වයි. ශ්‍රී ලංකාවට අයත් සමුද්‍රීය ආර්ථික කලාපය තුළ තෙල් සහ බනිජ කැනීම සඳහා අවස්ථාවන් ඇත. මෙම කලාපය තුළ පිහිටා ඇති ධීවර සම්පත, දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වෙළඳ පොළ සඳහා මහඟු අවස්ථාවකි.

නැගි එන ආසියානු කලාපය

ලෝකයේ විශාලතම සංවිධානයක් සහ ආසන්නතම ජනසංඛ්‍යාව බිලියන 1.47 ක් සහිත වන දකුණු ආසියාතික කලාපීය සහයෝගිතා සංවිධානයේ (SAARC) සාමාජිකයෙකු වීම. දකුණු ආසියාතික කලාපීය සහයෝගිතා සංවිධානය යනු ආර්ථික හා දේශපාලනික සංවිධානයකි. ඒ සඳහා දකුණු ආසියාව තුළ වූ ඉන්දියාව, පාකිස්තානය, බංගලාදේශය, ශ්‍රී ලංකාව, නේපාලය, ඇෆ්ගනිස්තානය, මාලදිවයින හා භූතානය යන රටවල් 8 අයත් වේ. අනෙකුත් කලාපීය සම්බන්ධතා කලාපීය සහයෝගිතාව සඳහා වන ඉන්දියානු සාගර වලල්ල සංවිධානය (IOR-ARC) හා විවිධ කලාපීය තාක්ෂණික හා ආර්ථික සහයෝගිතාව සඳහා වන බෙංගාල බොක්ක සමුළුව (BIMSTEC) හරහා ගොඩනැගී ඇත. තවද ඉන්දියාව වැනි දකුණු ආසියානු රටවල් සමග ඇති වෙළඳ ගිවිසුම්, ආර්ථිකය වැඩි දියුණු කිරීමට හේතුවන අතර දකුණු ආසියානු කලාපීය සහයෝගිතාවය ද වැඩි දියුණු කරයි.

පවත්නා කලාපීයකරණය තුළින් උපරිම ඵල නෙලා ගැනීමට දකුණු ආසියානු කලාපය තුළ ශ්‍රී ලංකාව කැපී පෙනෙන තලයක පැවතිය යුතු ය. යටිතල පහසුකම් සැපයීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියානු උප මහද්වීපයෙහි සම්බන්ධතාව වඩා ශක්තිමත් කිරීම ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

ඒ අනුව පහත දැක්වෙන කරුණු සලකා බැලිය හැකිය.

කලාපීය හා ගෝලීය වරායන් අතර ශ්‍රී ලාංකික භූමිකාව වඩා ශක්තිමත් කිරීම.

සංචාරක හා වෙළඳ ප්‍රජාවගේ ගමනා ගමනය සඳහා ප්‍රමාණවත් දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ගුවන් මාර්ග ජාලයක් ඇති කිරීම හා එතුළින් මාර්ග හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා වන කලාපීය කේන්ද්‍රයක් ඇති කිරීම.

- * පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය හරහා මහා මාර්ග, දුම්රිය මාර්ග හා සන්නිවේදන ජාල දියුණු කිරීම ;
- * ජාත්‍යන්තර ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි ශක්තිමත් සේවාවන් යුතු වූ නාගරික මධ්‍යස්ථාන හඳුන්වා දීම ;
- * බලපෑම් කළ හැකි කලාපීය ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස කොළඹ නගරයෙහි භූමිකාව ස්ථාවර කිරීම ;
- * දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ඉල්ලුමට සරිලන සේ රැකියාව, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, ක්‍රීඩා, විනෝදාත්මක අවස්ථා වැඩි දියුණු කිරීම.

(3) ජාත්‍යන්තර හා ආසියානු තලයේ ව්‍යාපෘති

3.1 ප්‍රවාහන හා ප්‍රවේශය

3.1.1 ආසියානු අධිවේගී මාර්ගය

යෝජිත ආසියානු මහා මාර්ගය හා අන්තර් ආසියානු දුම්රිය මාර්ග ජාලය මගින් දකුණු ආසියාතික රටවල් සමග ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාව දකුණු ආසියාතික රටවල් හා ඉන්දියාව සමග පවතින වෙළඳ හුවමාරු පැහැදිලි ලෙසම වර්ධනය වීම.

3.1.2 අන්තර් ආසියානු දුම්රිය මාර්ගය

පවතින දත්තයන්ට අනුව සෘජු සම්බන්ධතාවන් සඳහා ලාභදායී ක්‍රමය දුම්රිය මාර්ගය බව පැහැදිලි වේ. මූලික පියවරේදී තනි (ඒකල) දුම්රිය මාර්ගයක් ස්ථාපිත කෙරෙනු ඇති අතර පසුව එය ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගයක් දක්වා පුළුල් කෙරෙනු ඇත. ප්‍රවාහන මාධ්‍යයෙහි වෙනසක් ඇති නොකර නැව් මාර්ගයට ඉහළින් අඛණ්ඩව දුම්රිය මාර්ගය යොදා ගැනීම මෙහි ඇති වාසියකි.

යෝජිත ශ්‍රී ලංකා / ඉන්දියා සම්බන්ධතාවය

A. පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය

ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයට ආසන්නව පිහිටීම හේතුවෙන් ආසියානු මහා මාර්ගයට ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව සම්බන්ධ කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවට මහත් වාසිදායක තත්ත්වයක් ඇති විය හැකිය. මෙමගින් ශ්‍රී ලංකාවට ලබාගත හැකි ප්‍රතිලාභ පහත දක්වා ඇත.

1. ජාත්‍යන්තර ප්‍රවාහනය නගා සිටුවීම හා කලාපීය සම්බන්ධතාවය ;
2. බෙදාහැරීමේදී ඇති වායු හා ඉන්ධන සම්පත්වලට සෘජු පිවිසුම ;
3. කෘෂිකාර්මික හා කර්මාන්ත මධ්‍යස්ථාන වැනි ආර්ථික කටයුතුවලට සම්බන්ධ වීම ;
4. ප්‍රධාන වරායන් හා සම්බන්ධ වීම මගින් බහාලුම් මෙහෙයුම් හා මෙවලම් සැපයීම හා සම්බන්ධ වීමට හැකියාව ;
5. කොළඹ හා හම්බන්තොට වරායන් මගින් ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයට හා ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයෙන් ප්‍රධාන භාණ්ඩ (cargo) සැපයීම.
6. ප්‍රධාන සංචාරක ගමනාන්ත සම්බන්ධ කිරීම මගින් සංචාරක කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම.

B. යෝජිත හම්බන්තොට - මන්නාරම මහා මාර්ගය හා දුම්රිය මාර්ගය ආසියානු මහා මාර්ගයට හා දුම්රිය මාර්ගයට සම්බන්ධ කිරීම

පාරිසරික සංරක්ෂණය හා කලාපීය සංවර්ධනය අරමුණු කොට ගෙන ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආසියානු මහා මාර්ගය හා සම්බන්ධ කොට දුම්රිය මාර්ගයක් ලෙස මන්නාරමේ සිට වවුනියාව හරහා ත්‍රිකුණාමලය දක්වාද පාදුක්ක, රත්නපුරය, ඇඹිලිපිටිය හරහා හම්බන්තොට දක්වා දීර්ඝ කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

මෙමගින් හම්බන්තොට වරායට අත්විය හැකි ප්‍රතිලාභ

1. ආසියානු කලාපයේ රටවල ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම හම්බන්තොට වරාය හරහා ලෝකයේ අනිකුත් කලාපවලට ව්‍යාප්ත කිරීම;
2. දේශීයව සපයා ගත නොහැකි භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීමට හැකි වීම ;
3. වරායෙහි ගොඩබෑන ලද භාණ්ඩ දේශීයව බෙදා හැරීම.

3.1.3 ඉන්දියා ෆැසිපික් මුහුදු මාර්ගය/හම්බන්තොට වරාය

ප්‍රවාහන පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාවය ආර්ථික හා ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි සෘජුවම බලපාන සාධකයකි. ජාත්‍යන්තර කලාපීය ජාතික හා අභ්‍යන්තරව ශක්තිමත් ප්‍රවාහන ජාලයක් හා සම්බන්ධතාවයක් ආර්ථික සංවර්ධනයට හා සෞඛ්‍ය ආර්ථික වර්ධනයන් සඳහා බලපාන මූලික කරුණකි. දූපත් රාශියක් ලෙසින් ශ්‍රී ලංකාවට, ලෝකයට හා සම්බන්ධ විය හැකි ප්‍රධානතම මාර්ගය වන්නේ මුහුදු මාර්ගයෙන් හා ගුවන් මගිනි. එසේ වුවත් මැද පෙරදිග කලාපයේ සිට සිංගප්පූරුව හා වෙනත් රටවලට තෙල් හා අනෙකුත් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කෙරෙන ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර පෙරදිග - බටහිර මුහුදු මාර්ගය ශ්‍රී ලංකාවේ නිරිතදිග වෙරළට කි.මී. 4ක දුරකින් පිහිටා ඇත.

3.1.4 ජාත්‍යන්තර ගුවන් මාර්ග

ශ්‍රී ලංකාව දකුණු ආසියාතික කලාපීය ගුවන් මධ්‍යස්ථාන (දිල්ලිය, වෙන්නායි, කල්කටා, මුම්බායි) සහ අන්තර්ජාතික මධ්‍යස්ථාන (සිංගප්පූරුව, බැංකොක්, සහ හොංකොං) සමග සම්බන්ධවීමෙන් ලැබෙන වාසි.

- * ව්‍යාපාරික පහසුකම් ඇතිවීම තුළින්, සංචාරක මගී ප්‍රවාහන පහසුව ඇති කිරීම ;
- * ශ්‍රී ලංකාවේ අන්තර් ජාතික ගුවන් මාර්ග ජාලය ව්‍යාප්ත වීම ;
- * ගුවන් මාර්ග ජාලය වඩාත් පුළුල්වීම ;
- * භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය වැඩි දියුණුවීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ යුධමය වාතාවරණය අවසන් වීමත් සමගම දිවයිනේ වෙරළ බඩ, මධ්‍යම හා උතුරු ප්‍රදේශයන්හි සංචාරක ඉල්ලුම වැඩිවී ඇති අතර, එනිසා අභ්‍යන්තර ගුවන් පහසුකම් ඉල්ලුම ද වැඩිවී ඇත.

උතුරු ආසියාවේ ගුවන් මධ්‍යස්ථානය වීමේ, දැක්ම සඵල කර ගැනීමට නම් කටුනායක බණ්ඩාරනායක ගුවන් තොටුපල පුළුල් කළ යුතුව ඇත.

මේ සඳහා ගුවන් තොටුපලට ආසන්නව හෙක්ටයාර් 900 ක භූමි භාගයක් ඇතුළත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර ඇත. මෙය ජාත්‍යන්තර හා දේශීය ගුවන් පාලනය, නවීන බහාලුම් පර්යන්ත, අතිරේක ගුවන් පර්යක්, පවතින ගුවන් පර්ය පුළුල් කිරීම, ජාත්‍යන්තර ගුවන් ප්‍රවාහන අධිකාරිය නියමයන්ට අනුව ගුවන් පර්ය දෙක අතර දුර කි.මී. 2.5 වනසේ පහසුකම් සැපයීම මේ අතර ප්‍රධාන වේ.

ජාත්‍යන්තර ගුවන් සම්බන්ධතා වැඩිදියුණු කිරීමේ උපයා මාර්ග

- * දකුණු ආසියානු කලාපයේ ශ්‍රී ලංකාවේ උපයා මාර්ගික පිහිටීම උකහා ගැනීම සඳහා ගුවන්සේවා සැලැස්මක් සකස් කිරීම ;
- * කටුනායක දෙවන ගුවන් පර්ය ඉදිකිරීම හා මත්තල හා හිඟුරක්ගොඩ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපලවල් ඉදිකිරීම.

3.1.5 ප්‍රධාන ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන්

- * කටුනායක ගුවන් තොටුපල පුළුල් කිරීම ;
- * යෝජිත මත්තල හා හිඟුරක්ගොඩ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල සංවර්ධනය.

3.2 සන්නිවේදනය

ෆයිබර් ඔප්ටිකල් සබ්මැරීන් ජාලය තුළ, ශ්‍රී ලංකාව, විශේෂිත වූ කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් වී ඇත. පවත්නා පද්ධතියට නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීමට සහ පද්ධතිය පුළුල් කිරීමට අවකාශයක් පවතී.

සන්නිවේදන ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා පවත්නා ක්‍රමෝපායන් වශයෙන් :

- * ශ්‍රී ලංකාව ආසන්නයේ වැටී ඇති ගෝලීය සබ්මැරීන් ෆයිබර් ජාලය හා සම්බන්ධ කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා සන්නිවේදන ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම ;
- * ශ්‍රී ලංකාව සඳහා යෝජිත අධි නාගරික නගරවල පරිගණක සන්නිවේදන තාක්ෂණය සංවර්ධනය වැඩි දියුණු කිරීම ;
- * හඳුනාගත් තොරතුරු තාක්ෂණික උද්‍යානවල සංවර්ධනය වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා ප්‍රමාණවත් තොරතුරු තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය උදෙසා කටයුතු කිරීම.

3.3 බල ශක්තිය හා කැනීමේ කටයුතු

ශ්‍රී ලංකාව වටා පවත්නා බණිජ තෙල් හා ගැස් නිධි ගවේෂණය හා සංවර්ධනය උදෙසා සහයෝගිතා ව්‍යාපෘතීන් සඳහා අවකාශයන් පවතින අතර ශ්‍රී ලංකාව එහි විශේෂිත වූ ආර්ථික කලාපය පුළුල් කරමින් පවතී. එසේම විශේෂිත වූ ආර්ථික කලාපය මගින් සාගරික කලාපය අවට ධීවර බිම් හා කොරල් පර බිම්වල පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය පුළුල් කිරීම උදෙසා විශාල වශයෙන් අවස්ථාවන් සපයනු ඇත.

අනාගත බලශක්ති සැපයුමේ හැකියාව සහ බලශක්ති මූලයන්හි ප්‍රතිඋත්පාදනය සමන්විත වනුයේ ජාතික බල ශක්ති ප්‍රතිපත්තියේ හා වඩා පුළුල් වූ විශේෂිත ආර්ථික කලාපය (EEZ) ක් සඳහා වූ ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළිනි.

විභව බලශක්ති මූලාශ්‍ර

අංශය	බලශක්ති මූලය
1	තෙල් හා ගැස්
2	ගල් අඟුරු පාදක කරගත්
3	ප්‍රතිඋත්පාදන : <ul style="list-style-type: none"> - සූර්යතාපය, සුළං, මුහුදු ජල සහ - ජීව මූල වගාවන් සහ - ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ උදෙසා කුඩා ප්‍රමාණයේ ජල සහ ජීව වායු උත්පාදනයට අවශ්‍ය පහසුකම්

3.4 සාගරික කලාපය හා පදනම් වූ ව්‍යාපෘතීන්

දකුණු ආසියාතික කලාපයේ සහ ගෝලීය ආර්ථිකයෙහි ශ්‍රී ලංකාවෙහි කාර්යභාරය වඩාත් ඉස්මතු කිරීම උදෙසා බොහොමයක් අවස්ථා පවතී :

- * විභව වාණිජ සම්පත් සහ වාණිජ රසායනික අංශයෙහි සංවර්ධනය
- * ඛනිජ නිධි කැනීම සහ පසු සැකසීම
- * ධීවර කර්මාන්තය සහ ධීවර සැකසුම් කර්මාන්තය පුළුල් කිරීම
- * ගුවන් හා මුහුදු මාර්ග ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සහ ඉදිකිරීම්, ගුවන් හා මුහුදු ප්‍රවාහන පහසුකම් සඳහා අවශ්‍ය නඩත්තු කටයුතු ආශ්‍රිත සේවාවන් වර්ධනය කිරීම
- * ශ්‍රී ලංකාව වෙළෙඳ, මූල්‍ය හා කාර්මික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම
- * දකුණු ආසියාතික කලාපය සඳහා වූ ප්‍රමුඛතම විශේෂඥ නිපුණතා සපයන්නෙක් ලෙස ඉදිරියට ගෙන ඒම
- ගෝලීය ෆයිබර් ඔප්ටිකල් සබැඳීන් පද්ධතිය හා සම්බන්ධ කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සන්නිවේදන කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ; සහ
- * ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ආයෝජන මූලයන් ආකර්ෂණය කෙරෙන සහ ගෝලීය ආර්ථිකය වෙත හැරුණු පරිසරයක් නිර්මාණයට පසුබිම් සැකසීම.

3.5 ජාත්‍යන්තර සහ ආසියානු තලයේ ව්‍යාපෘති නාම ලේඛණය

අංකය	වර්ගය	ව්‍යාපෘතියේ නම		අදාළ ආයතනය
1.	ප්‍රවාහන හා පිවිසුම්			
1.1	ආසියානු අධිවේගී මාර්ගය	දකුණු ඉන්දියාවට ඇති සම්බන්ධතාවය		ආයෝජන මණ්ඩලය, මහා මාර්ග අමාත්‍යාංශය
1.2	අන්තර් ආසියානු දුම්රිය	දකුණු ඉන්දියාවට ඇති සම්බන්ධතාවය මාර්ගය		ආයෝජන මණ්ඩලය, දුම්රිය මාර්ග අමාත්‍යාංශය
1.3	ඉන්දියානු පැසිපික් මුහුදු මාර්ග	හම්බන්තොට ආශ්‍රිත ප්‍රධාන නව වරාය පහසුකම් (ඉදිකෙරෙමින් පවතී)		වරාය සංවර්ධන අධිකාරිය
		මලුවිල් හි වරාය ව්‍යාපෘතිය		වරාය සංවර්ධන අධිකාරිය
		කන්කසන්තුරේ වරාය ව්‍යාපෘතිය		වරාය සංවර්ධන අධිකාරිය
		මගී ප්‍රවාහනය සඳහා වූ වරාය මන්නාරම		වරාය සංවර්ධන අධිකාරිය
		ගාල්ල වරාය සංවර්ධනය		වරාය සංවර්ධන අධිකාරිය
		කොළඹ වරාය සංවර්ධනය (ඉදි කෙරෙමින් පවතී)		වරාය සංවර්ධන අධිකාරිය
1.4	අන්තර් ජාතික ගුවන් මාර්ග	මන්නල හා හම්බන්තොට නව අන්තර් ජාතික ගුවන් තොටුපලවල්		ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය, ගුවන් තොටුපල හා ගුවන් සේවා අධිකාරිය
		කටුනායක අන්තර් ජාතික ගුවන්තොටුපල පුළුල් කිරීම		ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය, ගුවන් තොටුපල හා ගුවන් සේවා අධිකාරිය
		හිරුකන්ගොඩ නව අන්තර්ජාතික ගුවන් තොටුපල		ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය, ගුවන් තොටුපල හා ගුවන් සේවා අධිකාරිය
2	සන්නිවේදනය			
2.1	ෆයිබර් ඔප්ටිකල් ජාලය	අන්තර් ජාතික සන්නිවේදන නිර්මාණය කිරීම		ආයෝජන මණ්ඩලය, විදුලි සන්නිවේදන හා නියාමන කොමිෂන් සභාව
3.	බලශක්ති හා ගවේෂණ			
3.1	ගවේෂණ හා සංවර්ධන	විශේෂිත ආර්ථික කලාපයෙහි වාණිජ තෙල් සහ ගෑස් ගවේෂණය උදෙසා දිරිමත් කිරීම		ඛනිජ තෙල් අමාත්‍යාංශය, ආයෝජන මණ්ඩලය

(4) ජාතික වශයෙන් වැදගත්වන ව්‍යාපෘතීන්

4.1 නගර හා ජනාවාස

වර්ෂ 2030 වන විට ශ්‍රී ලාංකික ජනගහණය මිලියන 25ක් වනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. එම පුරෝකථනය සනාථ කිරීම උදෙසා නව නගර ඇති කිරීම, පාරිසරික සංරක්ෂිත කලාප (PAN) සහ අධි සංවේදී ප්‍රදේශ (CFA) වල සංවර්ධන කටයුතු සීමා කළ යුතු වේ.

ඉදිකිරීම් සීමා කරන ලද ප්‍රදේශ

වර්ග 01 හි හඳුනාගත් ප්‍රදේශ තුළ නව සංවර්ධනයන් තහනම් කිරීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික, සමාජ හා ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා පාරිසරික සංරක්ෂිත කලාප වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා හඳුනාගත් ප්‍රදේශ ලෙස -

1. වනජීවී රක්ෂිත සහ හඳුනාගත් මංකඩ (corridors)
2. සංරක්ෂිත වනාන්තර
3. සංරක්ෂණයට යෝජිත පාරිසරික කරුණු මුල් කොට ගෙන විනාශ වූ වනාන්තර ප්‍රදේශ
4. පුරාවිද්‍යාත්මක හා ඓතිහාසික වටිනාකමින් යුත් ප්‍රදේශ
5. විශේෂිත වූ ස්වාභාවික අගයන්ගෙන් යුතු සහ ස්වාභාවික අලංකාරයෙන් යුතු ප්‍රදේශ
6. පරිසරාත්මක වශයෙන් හා ජල විද්‍යාත්මක වශයෙන් වැදගත්වන තෙත් බිම් සහ පෝෂිත ප්‍රදේශ
7. ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් හඳුනාගත් මංකඩයන්
8. නායයෑම් සඳහා ප්‍රවණතාවන් ඇති ප්‍රදේශය
9. වර්ෂාපතනය අධික වූත්, භාවිතයට නොගත් භූමි (අංශක 60 කින් යුත් බැවුම් ප්‍රදේශ සහ බාදනය අධික බිම් ප්‍රදේශ වලින් යුත්)
10. ස්වාභාවික සහ මිනිසුන් විසින් ගොඩනගන ලද ජල සම්පත්, ජල පෝෂක ප්‍රදේශ සහ ඒවායෙහි වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශ.

අරමුණු ළඟාකර ගැනීමට හඳුනාගත් ක්‍රමෝපායන්

- * කලාපීය සහ ප්‍රාදේශීය සැලසුම් හි පවත්නා ස්වාභාවික සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ සහ ජෛව විද්‍යාත්මක අගයෙන් යුතු භූමි හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම.
- * ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් හා සංවර්ධන කටයුතු කෙරෙහි සංරක්ෂණය සහ ජෛව විද්‍යාත්මක අගයන් සැලකිල්ලට ගැනීම දිරිමත් කිරීම.

මූලික කරුණු

1. පාරිසරික සංරක්ෂිත ජාලයෙහි සංවර්ධන කටයුතු සීමා කිරීම.
2. පාරිසරික වටිනාකමකින් යුතු භූමි සංරක්ෂණය සහ පවත්වා ගැනීම.
3. නව නගර සහ ජනාවාස නිර්මාණය සහ පාරිසරික සංරක්ෂිත ජාලය තුළ හා අධි සංවේදී ප්‍රදේශයන්හි ජනාවාස ව්‍යාප්තිය හා වගා කටයුතු පිටත ප්‍රදේශ වෙත නැඹුරුව සඳහා දිරි ගැන්වීම.

පෙර පාරිසරික සංරක්ෂිත ජාලය හා එහි වෙනස්කම්

- අ. වාණිජ වශයෙන් වැදගත්වන කෘෂිකර්මාන්තය සහ වගා කටයුතු ව්‍යාප්තිය
- බී. වනාන්තර ප්‍රදේශ නැවත සැකසීම.
- සී. වනාන්තර සහ වනජීවී ප්‍රදේශ ව්‍යාප්තිය.

රටේම ජල සම්පත ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම සලකා පාරිසරික සංවේදී මධ්‍යම කඳුකර ප්‍රදේශය, පාරිසරික සංරක්ෂිත කලාපයට ඇතුළත් කර ඇත. මෙම කලාපය තුළ තෝරාගත් නගර තවදුරටත් පවත්වා ගැනීමට අවසර ලැබෙන අතර ඒවා පුළුල් කිරීම හෝ සංවර්ධනය පාලනයකට යටත්ව හෝ තහනම් කළ හැකිය. ඉඩම් පරිහරණයේ ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් වළකාලීම සඳහා සංරක්ෂිත උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට යොදවා ගැනේ.

රටෙහි ජල මූලයන් සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් සංරක්ෂිත කලාපය තුළට අධි සංවේදී කලාපය ඇතුළත් කොට ඇත. මෙම ප්‍රදේශයෙහි තෝරාගත් නගර කිහිපයක් පමණක් රඳවා ගැනෙන නමුත් ඒවායෙහි සංවර්ධනය සහ ව්‍යාප්තිය පාලනය සහ සීමා කිරීම සිදු කෙරෙනු ඇත. ඉඩම් පරිහරණ ක්‍රියාවලියේදී සිදුවන ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන්හිදී සංරක්ෂණය සැලකිල්ලට ගැනීම කෙරෙහි වඩා ප්‍රමුඛත්වයක් ලබා දෙනු ඇත.

ජනගහන ව්‍යාප්තිය - 2030

නගර ආකාරය	නගරයෙහි නම		ඉලක්ක ජනගහනය (මි.) - 2030	
බස්නාහිර අධිනාගරිකය				
මහා නගර	කොළඹ		2,000,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	ගම්පහ		750,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	කළුතර		750,000	3,500,000
උතුරු මැද අධිනාගරිකය				
මහා නගර	අනුරාධපුර		1,500,000	
මහා නගර	දඹුල්ල		1,000,000	
මහා නගර	පොලොන්නරුව		500,000	
මහා නගර	ත්‍රිකුණාමලය		1,000,000	4,000,000
නැගෙනහිර අධිනාගරිකය				
මහා නගර	අම්පාර		500,000	
මහා නගර	මඩකලපුව		500,000	1,000,000
හම්බන්තොට අධිනාගරිකය				
මහා නගර	හම්බන්තොට		1,000,000	1,000,000
යාපනය අධිනාගරිකය				
මහා නගර	යාපනය		1,000,000	1,000,000
ප්‍රධාන නගර				
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	බදුල්ල		75,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	ගාල්ල		300,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	නුවර		100,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	කෑගල්ල		50,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	කිලිනොච්චිය		50,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	කුරුණෑගල		200,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	මන්නාරම		200,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	මාතලේ		100,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	මාතර		100,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	මොණරාගල		100,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	මුලතිව්		50,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	නුවරඑළිය		50,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	පුත්තලම		100,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	රත්නපුර		75,000	
දිස්ත්‍රික් අගනුවර	වවුනියාව		200,000	1,750,000
යෝජිත විශේෂ නගර				
	මාන්කුලම් නගරය		500,000	
	මන්නාරම් නගරය		100,000	600,000
නාගරික				12,850,000
ග්‍රාමීය				12,150,000
එකතුව				25,000,000

4.2 යටිතල පහසුකම්

අරමුණු :

රටපුරා විහිදුණු කාර්යක්ෂම හා දියුණු භෞතික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් ජාලයක් රටෙහි සංවර්ධනය කෙරෙහි මූලික වේ. මෙය ආර්ථික සංවර්ධන අවස්ථා වැඩි කිරීම, දිළිඳුකම දුරලීම, රැකියා උත්පාදනය තුළින් කලාපීය සංවර්ධන විෂමතා අවම කිරීම සඳහා මූලික වේ. ගම් නගර යා කෙරෙන ප්‍රවාහන ඇතුළු යටිතල පහසුකම් ජාලයක් සමාජයට රැකියා හා සේවා සපයන ආර්ථික පරිසරයක් ඇති කිරීමට සමත් වේ. එය තවදුරටත් ආයෝජන අවස්ථා පුළුල් කිරීමට දායක වේ.

මූලික සිද්ධාන්ත :

1. නගර තුළ හා නගර අතර බස් රථ ප්‍රවාහන ජාලය සංවර්ධනය කිරීම.
2. භාණ්ඩ හා මගී ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රිය මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීම හා පුළුල් කිරීම.
3. දැනට පවතින මහා මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය හා නඩත්තු කිරීම සහ කලාපීය නාගරික මධ්‍යස්ථාන යා කෙරෙන කලාපීය මහා මාර්ග ඉදිකිරීම.
4. සාගරය මූලික කරගත් ආර්ථික සංවර්ධනයේ දොරටුව බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් කිරීම සඳහා කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර තලයේ වරායන් හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම.
5. ගුවන් මගීන් හා ගුවන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා පහසුකම් සැපයීමට ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ගුවන් ගමන් ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම.

4.3 විදුලිය හා බල ශක්තිය

අරමුණු :

නගර, ගම්මාන සහ ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා සහාය වීම පිණිස හැකි සෑම ස්ථානයක් සඳහා ම තිරසාර බලශක්ති පහසුකම් සහ ප්‍රති උත්පාදන බලශක්ති පහසුකම් සැපයීම.

මූලික කරුණු :

හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම උදෙසා විශ්වාසනීයත්වයෙන් යුත් බලශක්ති සැපයුමක් ඇති කිරීම සහ ප්‍රති උත්පාදන බලශක්ති මූලයන් සංවර්ධනය කිරීම හා භාවිතය බෙදා හැරීම කිරීම.

ක්‍රමෝපායයන් :

- 1.1 විශේෂයෙන්ම අධි නාගරික ප්‍රදේශවල සහ කාර්මික ප්‍රදේශවල බල ශක්ති සැපයුම් පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම.
- 1.2 ගෘහස්ත පාරිභෝජනය උදෙසා සූර්ය ශක්තිය, සුළඟ, සමුද්‍ර තරංග, කුඩා ජල විදුලි උත්පාදනාගාර හා ජීව වායු යන විකල්ප බලශක්ති ප්‍රභවයන් සංවර්ධනය කිරීම සහ භාවිතය සඳහා සහාය වීම. (විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල මෙ. වො. 300ක ප්‍රමාණයකින්),
- 1.3 මධ්‍යම අධි සංවේදී ප්‍රදේශය හා ජල පෝෂක ප්‍රදේශවල සිදු කෙරෙන අහිතකර සංවර්ධන කාර්යයන් වළක්වා ගනිමින් තවත් මෙ.වො. 500ක ධාරිතාවයකින් යුතුව විදුලි උත්පාදන ධාරිතාවය ඉහළ නැංවීම.
- 1.4 නැවත වන වගාව හා වාණිජ කෘෂි කර්මාන්තය තුළින් බලශක්ති උත්පාදනය සඳහා හැකියාව ලැබෙන සේ ජෛව පදාර්ථ වගාවන් සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩම් ලබා දීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- 1.5 බලශක්තිය උත්පාදනය උදෙසා ප්‍රමාණවත් ඉඩම් සුදුසුකම් ස්ථානවල පවතින බව තහවුරු කරමින් ජාතික බලශක්ති ප්‍රතිපත්තිය සහ උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහාය වීම.
- 1.6 බනිජ තෙල් සම්පත් ගවේෂණය.
- 1.7 නව වන වගාව තුළින් ජල විදුලිබලය උත්පාදනය සඳහා නව අවස්ථා බිහි කරමින් ප්‍රමාණවත් ජල පෝෂක ප්‍රදේශ නිර්මාණය කිරීම.
- 1.8 නව විදුලි බලාගාර පිහිටුවීම සඳහා ස්ථාන හඳුනා ගැනීම.

4.4 ජල සම්පත්

අරමුණු :

ජල සම්පත දියුණු කරවා ගැනීම හා දේශීය කෘෂිකර්මාන්තයට ප්‍රමාණවත් ජල සැපයුම සහතික කරවා ගැනීම සඳහාත්, කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් හා විදුලි ජනනය සඳහාත් ජල උල්පත්, ජල මූලාශ්‍රයන් හා ජලාශ ආරක්ෂාකර ගැනීම.

අන්තර්ගතය :

මිහිමත හා මිහිතුළ යන ද්වි ආකාරයේම ජල සම්පත ශ්‍රී ලංකාව සතුවේ. මධ්‍යම කඳුකරයේ හා වියළි කලාපයේ ගොවිතැන් සඳහා, සෘජු ආකාරයෙන් ලැබෙන වැසි ජලය පෙර සඳහන් ජල සම්පත් පෝෂණය කිරීමෙහිලා උපකාරී වන්නේය. දිවයිනෙහි ජල සැපයුම හා ජල පරිභෝජනය කෙරෙහි, ජනගහන වර්ධනය හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයෙහි ව්‍යාප්තිය මහත් පීඩනයක් ඇති කරනු ලබන්නේය. කාලගුණික විපර්යාසයන් එනම් උෂ්ණාධික තත්ත්වයන්, අවම වර්ෂාපතනය හා ඉහළ වාෂ්පීකරණය යන හේතූන් මත ජල සම්පත සම්බන්ධ සංකීර්ණතා ඇති විය හැකිය. මෙවන් තත්ත්වයන් යටතේ ජල සම්පත වඩාත් කාර්යක්ෂම ආකාරයෙන් කළමනාකරණය කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පැන නැගී තිබෙයි. ග්‍රාමීය සංවර්ධනයේ දී, ජල චක්‍රීය කළමනාකරණය පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුයි. මෙයින් ආර්ථිකමය වශයෙන් ස්වයංපෝෂිත නගරයක් බිහිකරලන්නට උපකාර වන්නේය. ජල චක්‍රීය කළමනාකරණයට අයත් වනුයේ -

- * පානීය ජලය;
- * වැසි ජලය අපවහනය;
- * ජල පෝෂක හා ජලමාර්ග පවිත්‍රතා;
- * කුණුකසල ඉවත් කිරීම සඳහා පිළියම් යෙදීම;
- * ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය.

ජල චක්‍රීය කළමනාකරණය, නගර සැලසුම් හා නිර්මාණය කෙරෙහි ජල සංවේදී නගර නිර්මාණය ද එක් වන්නේය. මෙයින් අලුතින් සංවර්ධනය වන ප්‍රදේශයන් ජල ගැලීම්වලින් වියුක්ත වන බව තහවුරු කොට තිබෙයි.

ඉහළ ජල ඉල්ලුමක් පැවතිය දී, සියලු පරිභෝජනයන්ට ප්‍රමාණික ජල සැපයුමක් ඇති බැව් තහවුරු කිරීම ඉතා වැදගත්ය, සියලු ජනයාට පවිත්‍ර හා ආරක්ෂා සහිත පානීය ජලයක් ගොවිතැන් හා වෙනත් කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් ජල සැපයුමක් ඇති බවත් තහවුරු කිරීම වැදගත් වේ.

විවිධ අරමුණු ඔස්සේ ජලය බෙදා හදා ගන්නා ආයතනයන් සියල්ල සම්බන්ධීකරණය කර ගැනීම ද මෙහිලා වැදගත්වේ.

ප්‍රධානාංග :

1. සංරක්ෂිත අඩවි වනාන්තර තුළ ඇති ජලාශ ඇතුළු සියලු ජලාශයන් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.
2. රක්ෂිත අඩවි වනාන්තර අභ්‍යන්තරයේ සහ වෙනත් යෝග්‍ය ස්ථානයන්හි නව ජලාශයන් ඇති කිරීම.
3. අලුතෙන් හඳුනාගත් සහ වන විනාශ සිදු වූ ප්‍රදේශයන්හි වනාන්තර නැවත වගා කිරීම.
4. පහත තත්ත්වයන් මත භූගත ජලය දූෂ්‍ය නොවී ආරක්ෂාකර ගැනීම,
 - (අ) ජලගැලීම්.
 - (ආ) වගාවන්ට හානිකර වැල්පැලැටි/කෘමි සතුන් විනාශ කිරීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය.
 - (ඇ) භූමි ප්‍රදේශයේ ඇතිවන දූෂ්‍යය තත්ත්වයන්.

4.5 ආර්ථික සංවර්ධනය**අරමුණ :**

ස්වාභාවික සම්පත් ආරක්ෂාකර ගනිමින් ආර්ථික සංවර්ධනයෙහිලා දිරිගන්වන සහ නිෂ්පාදනය තුළණය කරන්නාවූ අන්තර් ව්‍යුහාත්මක අවකාශයන් සංවර්ධනයෙහිලා සම්පාදනය කිරීම.

අන්තර්ගතය :

ගෘහස්ථ හා ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකය යන අංශ ද්වයයේ පසුගිය දශක කීපය පුරා මුඛ්‍ය වෙනස්වීම් ඇතිව තිබෙයි. විසිවන සියවස මැද වන තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය පුළුල් වශයෙන් පැවතියේ නේ, පොල් හා රබර් නිෂ්පාදනය මතය. වඩාත් මෑතකාලීනව එම සාම්ප්‍රදායික තත්ත්වයන් වෙනස්ව විදේශ රැකියා නියුක්තිය, දේශීය ඇඟලුම් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය හා තේ අපනයන යනා දී ප්‍රභවයන්ගෙන් විදේශ විනිමය ඉපයීනි, ආර්ථික ක්‍රියාවලියේ සිදු වූ මෙම වෙනස්වීම් ලෝක පරිමාණ නම්‍යතාවය, ආර්ථික භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ හා සේවා කර්මාන්තයේ ව්‍යාප්තකරණය ද ඉහළ ඵලදායිතාවක් පෙන්වීය.

මෙම ගෝලීය වෙනස්වීම් පිළිබඳ නැවත බැලීමේ දී, ආහාරමය ආරක්ෂණය, රැකී රක්ෂා ශක්තිමත් උත්පාදනය යන ස්වදේශීය පරිභෝජනය සඳහා අවශ්‍ය සැලකිය යුතු නිෂ්පාදනය සඳහා, ශ්‍රී ලංකාව අභ්‍යන්තර කෘෂිකර්මාන්ත ප්‍රභවයන් පාදක කොට ගත්තේ ය.

ප්‍රධාන ගැටළු :

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට බලපාන්නා වූ ප්‍රධාන ගැටළු නම් -

- * පාරිසරික තත්ත්වයන්ගේ අධික වූ සෘණීකරණය.
- * කෘෂිකර්මාන්තය ඵලදායීතාවන් පහළ තත්ත්වයෙන් පැවතීම.
- * දුර්වල කර්මාන්ත කේෂ්ත්‍රයක් පැවතීම.
- * සාගර ප්‍රභවයන් පිළිබඳව නොසැලකිළිමත්වීම.
- * දිගින් දිගටම පවතින දුගීභාවය.
- * දුර්වල ජාත්‍යන්තර සබඳතා.
- * අඩු ආර්ථික වර්ධන වේගය.
- * ප්‍රාදේශීය අසමානතා වැඩි වීම.

මූලධර්ම :

- * ශ්‍රී ලංකාවට ගෝලීය වශයෙන් ලබාගත හැකි වාසිත් වර්ධනයකර ගැනීම.
- * කෘෂිකර්මාන්ත ඵලදායීතාව වර්ධනය කර ගැනීම.
- * ප්‍රධාන නගරයන්හි කර්මාන්ත සංවර්ධනයට දිරි දීම.
- * ඛනිජ සම්පත් හා අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික නොවන ප්‍රභවයන් යෝග්‍යතම ආකාරයෙන් උපයෝජනය.
- * සංචාරක කර්මාන්තය ව්‍යාප්ත කිරීම.
- * සාගර සම්පත් තිරසාර ලෙස උපයෝජනය කිරීම සඳහා දිරි දීම.
- * ධීවර කර්මාන්තය ව්‍යාප්ත කිරීම.

4.6 ජාතික ව්‍යාපෘතීන් සාරාංශය

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතිය
01	නගර සහ ජනාවාස
	සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුළ සංවර්ධන කටයුතු විධිමත් කිරීම.
	පාරිසරික වටිනාකම් සහිතව ඉඩම් ආරක්ෂා කිරීම හා පවත්වා ගැනීම.
	නව නගර හා ජනාවාස නිර්මාණය කිරීම හා සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයෙන් සහ අධි සංවේදී ප්‍රදේශයෙන් ජනසංඛ්‍යාව සහ වතු වගාවන් පිටතට සංක්‍රමණය වීම ධෛර්යමත් කිරීම.
	මී. 1.0 ක ජන සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කරවීම පිණිස උතුරු මැද පළාත් මහා නාගරිකය නිර්මාණය කිරීම.
	මී. 1.0 ක ජන සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කරවීම පිණිස යාපනය නගරය පුළුල් කර නිර්මාණය කිරීම.
	මී. 1.0 ක ජන සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කරවීම පිණිස නැගෙනහිර අධිනාගරිකය නිර්මාණය කිරීම.
	මී. 0.5 ක ජන සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කරවීම පිණිස මාන්කුලම් නගරය නිර්මාණය කිරීම.
	මී. 0.1 ක ජන සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කරවීම පිණිස මන්නාරම නගරය නිර්මාණය කිරීම.
	ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කරමින් වැඩි ජන සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කර වීමට හැකි වන සේ දිස්ත්‍රික් අග නගර සංවර්ධනය කිරීම.
02	යටිතල පහසුකම්
	ප්‍රාදේශීය නාගරික මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධ කෙරෙන සේ පවත්නා මාර්ග ජාලය නිසි ලෙස නඩත්තු කිරීම හා පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ නව ප්‍රාදේශීය අධිවේගී මාර්ග ඉදි කිරීම.
	නගර අභ්‍යන්තර සහ නගරාන්තර සම්බන්ධතා වර්ධනය කිරීම සඳහා බස් සේවා ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම.
	භාණ්ඩ හා මගී ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රිය මාර්ග ජාලය පුළුල් කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධ කිරීම පිණිස නව දුම්රිය මාර්ග ඉදි කිරීම.
	සාගරය පදනම් වූ ආර්ථික පිවිසුම ශක්තිමත් කිරීම පිණිස ජාත්‍යන්තර හා ප්‍රාදේශීය වරායන් සංවර්ධනය කිරීම සහ ඒ ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම.
	මගී ප්‍රවාහනය හා ගුවන් මගින් භාණ්ඩ ප්‍රවාහන පහසුකම් පුළුල් කරනු වස් අභ්‍යන්තර හා ජාත්‍යන්තර ගුවන් සබඳතා වැඩි දියුණු කිරීම හා ගුවන් මගින් කෘෂි නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය කිරීමේ ධාරිතාව පුළුල් කිරීම.
	තොරතුරු තාක්ෂණික පහසුකම් වර්ධනය කිරීම සඳහා සන්නිවේදන ජාලය පුළුල් කිරීම.
	සහ අපද්‍රව්‍ය සහ මළ තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම, පිරියම් කිරීම සහ බැහැර කිරීම.

03	බලශක්තිය
	නොරච්චොලේ ගල් අඟුරු බලාගාරය
	ත්‍රිකුණාමලයේ ගල් අඟුරු බලාගාරය
	මාදුරුමය ජල විදුලි බලාගාරය (ඉහළ ජලාධාරයේ)
	කෙරවලපිටිය ගල් අඟුරු බලාගාරය
	පුත්තලම සුළං බල උත්පාදනය
	හම්බන්තොට සුළං බල උත්පාදනය
	මධ්‍යම ප්‍රදේශයේ ඩෙන්ඩ්‍රො හා ජලවිදුලි බල උත්පාදනය
	මධ්‍යම අධි සංවේදී ප්‍රදේශයේ අතිරේක ජල විදුලි බලාගාර පිහිටුවීම
04	ජල සම්පත්
	කෘෂිකර්මාන්තය, ගේදොර අවශ්‍යතා, කර්මාන්ත හා බලශක්ති උත්පාදන අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රමාණවත් ජල සැපයුමක් ඇති බව සහතික කිරීම
	වැසි ජලය බැසයාම කාර්යක්ෂමව කලමණාකරණය කිරීම
05	ආර්ථික සංවර්ධනය
	ශ්‍රී ලංකාව වෙත ඇති ගෝලීය වාසි වැඩි දියුණු කිරීම
	කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව හා වාණිජ කෘෂිකර්මාන්තය වැඩි දියුණු කිරීම
	අධිනාගරිකයන් ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සංවර්ධනය දිරි ගැන්වීම
	බනිජ සම්පත් හා අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික නොවන සම්පත් සර්ව ශුඛවාදීව උපයෝජනය කිරීම
	සංචාරක ව්‍යාපාරය පුළුල් කිරීම
	තිරසාර ලෙස සාගර සම්පත් උපයෝජනය පිළිබඳ
	සාගරික සම්පත් ගවේශනය පුළුල් කිරීම
	නොගැඹුරු සාගරික කලාපයේ පවත්නා සම්පත්වල තිරසාර භාවිතයට ගැනීම දිරිමත් කිරීම
06	ගුවන්තොටුපල
	හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල ඉදි කිරීම
	හිඟුරක්ගොඩ ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල ඉදි කිරීම
	සංචාරක කර්මාන්තයට මුහුණ දීමට හැකිවන සේ අභ්‍යන්තරික ගුවන්තොටුපලවල් වැඩිදියුණු කිරීම
07	වරාය
	කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීම
	හම්බන්තොට වරාය ඉදි කිරීම
	ත්‍රිකුණාමල වරාය පුළුල් කිරීම
	ගාලු වරාය පුළුල් කිරීම
	කන්කසන්තුර වරාය පුළුල් කිරීම
	ඔලුවිල් වරාය ඉදි කිරීම

4.7 ජාතික ව්‍යාපෘතින් ක්‍රියාත්මක කිරීම

	ව්‍යාපෘතිය	වගකිවයුතු ආයතන
01	<p>ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් හඳුනාගෙන ඇති පරිදි දැනට වගාවීමේ ලෙස පවතින පහත දැක්වෙන දිස්ත්‍රික්කයන්හි පිහිටි භූමි වපසරියෙහි නැවත වන වගා කිරීම් වැඩ සටහන් යටතේ වගාකටයුතු දියුණු කළ යුතුය.</p> <p>(අ) නුවරඑළිය (හෙ.යා. 15870)</p> <p>(ආ) රත්නපුර (හෙ.යා. 66780)</p> <p>(ඇ) නුවර (හෙ.යා. 32080)</p> <p>(ඈ) කෑගල්ල (හෙ.යා. 18890)</p> <p>මීට අමතරව හඳුනා ගැනෙන භූමි ප්‍රමාණයන්ද මෙම වැඩසටහන යටතට අනුයුක්ත කර ගැනේ</p>	<p>පරිසර අමාත්‍යාංශය</p> <p>කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය</p> <p>වැවිලි කටයුතු අමාත්‍යාංශය</p> <p>ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය</p> <p>වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව</p>

	ව්‍යාපෘතිය	වගකිවයුතු ආයතන
02	සංචාරක ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා, හෝටල්, ප්‍රවේශ මාර්ග, තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන යනාදි පහසුකම් පහත ප්‍රදේශයන් සඳහා ලබා දීම. - ශ්‍රී ලංකා සංචාර මණ්ඩලය සහ ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනා ගනු ලබන ප්‍රදේශ හා - විනාශයට පත් වූ පළාත්වල අයත් ප්‍රදේශයන් සඳහා	සංචාරක අමාත්‍යාංශය / ශ්‍රී ලංකා සංචාරක මණ්ඩලය පළාත් සභා පරිසර අමාත්‍යාංශය ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
03	පළාත්බඳ හා දේශීය සැලසුම් මගින් හඳුනා ගන්නා ලද ස්වභාවික සහයන් මගින් ආපදා ඇති විය නොහැකි ප්‍රදේශයන්හි නැවත පදිංචිය යළි ස්ථාපිත කිරීම	ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව පළාත් සභා පළාත් පාලන ආයතන
04	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ මාර්ගෝපදේශකයට අනුව හඳුනා ගන්නා ලද නැවත පදිංචි කිරීම් සඳහා නගර සැලසුම් සම්පාදනය කිරීම * ගිනිගත්හේන * හල්දුමුල්ල * නිල්දණ්ඩාහින * ජේරාදෙණිය යන නගරයන් සඳහා වන සැලසුම් ඉදිරි අවුරුදු 5 තුළ සම්පූර්ණ වනු ඇත.	ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පළාත් සභා පළාත් පාලන ආයතන ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය දිස්ත්‍රික් ලේකම් ප්‍රාදේශීය ලේකම් අදාළ යටිතල පහසුකම් සපයන ආයතන
05	බිඳ වැටුණු ප්‍රදේශ අලුතින් සංවර්ධන කිරීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශනය සඳහා කලාප සැලසුම් හා සංවර්ධන මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම	ඉඩම් අමාත්‍යාංශය ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය පළාත් සභා / ස්වදේශ කටයුතු අධිකාරිය / මහලේකම් කාර්යාල / ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
06	නගර සංවර්ධන සැලසුම් හා කලාප පිහිටුවීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
07	ප්‍රධාන කලාප, ප්‍රධාන නගර සහ දිස්ත්‍රික් අගනගර සඳහා වන මාර්ගෝපදේශනය	ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව කලාපීය සැලසුම් කමිටු නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
08	පහත සඳහන් දුම්රිය මාර්ග ඉදිකිරීම අ. මාතර - මඩකලපුව (හම්බන්තොට, මොනරාගල ඔයුටිල්, ත්‍රිකුණාමලය හරහා ගල්මිය සහ අම්පාර දක්වා දීර්ඝ කිරීම) ආ. කුරුණෑගල - හබරණ (දඹුල්ල හරහා) ඇ. පලාචි - මහව ඉ. මොණරාගල - ඇඹිලිපිටිය	ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය
09	පහත සඳහන් මහාමාර්ග ඉදි කිරීම අ. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය (කොළඹ - මාතර) ආ. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය දීර්ඝ කිරීම (මාතර - හම්බන්තොට - මොණරාගල) ඇ. නුවර අධිවේග මාර්ගය ඈ. මන්නාරම - හම්බන්තොට අධිවේගී මාර්ගය ඉ. මන්නාරම - හම්බන්තොට දුම්රිය මාර්ගය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
10	ග්‍රාමීය පළාත් සහ නගර අතර ප්‍රවේශ මාර්ග වැඩි කිරීම සඳහා සුළු පරිමාණ මාර්ග පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම	පළාත් සභා
11	හම්බන්තොට, අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව, දඹුල්ල, ත්‍රිකුණාමලය, යාපනය, නුවර, මඩකලපුව, අම්පාර, නුවරඑළිය, යන ප්‍රදේශයන්හි තොරතුරු තාක්ෂණ ගම්මාන 10 ක් ස්ථාපිත කිරීම	විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය

	ව්‍යාපෘතිය	වගකිවයුතු ආයතන
12	ප්‍රධාන පළාත් හා නගර සඳහා අ. ජල සම්පාදනය ආ. කාණු පද්ධති නිර්මාණය ඇ. විදුලිය ලබාදීම ඈ. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ඉ. ප්‍රවාහන පහසුකම් යනාදිය සැපයීම සඳහා වන සවිස්තරාත්මක සැලසුම් නිර්මාණය හා වියදම් ඇස්තමේන්තු පිළියෙළ කිරීම	ජාතික ජල සම්පාදන හා ප්‍රවාහන මණ්ඩලය/ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය/පළාත් සභා/ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය පාරිසරික අමාත්‍යාංශය
13	ආරුගම්බේ, පේදුරුතුඩුව, තොඩුවුව, කන්ඩකුලි, හලාවත, දික්වැල්ල අම්බලංගොඩ, දොඩන්දුව, කලමැටිය හා මීගමුව යන ප්‍රදේශයන් ධීවර වරායන් 12ක් නිර්මාණය කිරීම	ධීවර අමාත්‍යාංශය
14	පානම සිට තිරියාය දක්වා වන නැගෙනහිර පළාත් මුහුදු තීරයේ සංචාරක කර්මාන්තය හා බැඳි ක්‍රියාකාරකම් සංවර්ධනය	ශ්‍රී ලංකා සංචාරක මණ්ඩලය
15	අනුරාධපුරය, අම්පාර, හම්බන්තොට, පොළොන්නරුව යන ප්‍රදේශයන්හි සහල් මත පදනම් වූ නිෂ්පාදන සඳහා කර්මාන්ත ස්ථාපනය කිරීම	කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
16	යෝජිත ධීවර වරායයන් ආශ්‍රිතව මත්ස්‍යයන් ආශ්‍රිත කර්මාන්ත ස්ථාපනය කිරීම	ධීවර අමාත්‍යාංශය
17	අ. බේරුවල සිට බෙන්තොට ආ. බෙන්තොට සිට රොබෝලේගොඩ ඇ. සිනිගම සිට කොරල්පර තුඩුව ඈ. කොරල්පර තුඩුවේ සිට දොඩන්දුව තෙක් යන ප්‍රදේශයන්හි මුහුදු බාදනය වළක්වා ගැනීම සඳහා වෙරළ කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරවන්නට හඳුනා ගනු ලැබ ඇත	වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
18	වෙරළ ආරක්ෂක කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම	වෙරළ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
19	ඔලුවිල්හි ප්‍රාදේශීය වරාය හා හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර වරාය ඉදිකිරීම	වරාය හා ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය
20	ත්‍රිකුණාමලය කන්කසන්තුරය හා ගාල්ල වරාය වැඩි දියුණු කිරීම	වරාය හා ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය
21	මාතලේ සහ හිඟුරක්ගොඩ ප්‍රදේශයන්හි ගුවන් තොටුපළ දෙකක් ඉදිකිරීම	වරාය හා ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය
22	කටුනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළ වැඩි දියුණු කිරීම	වරාය හා ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය
23	සාගර තරංග ශක්ති ජනන යන්ත්‍රයක් ත්‍රිකුණාමලයේ ස්ථාපිත කිරීම	විදුලි හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලං. විදුලිබල මණ්ඩලය
24	අ. හලාවත ආ. නුවරඑළිය ඇ. ඔලුවිල් ඈ. මුලතිව් යන ප්‍රදේශයන්හි සුළං බල, බල උත්පාදක යන්ත්‍ර ස්ථාපනය කිරීම	විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලං. විදුලිබල මණ්ඩලය
25	අ. කල්පිටිය ආ. හම්බන්තොට ඇ. ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශයන්හි ගල්අගුරු බලශක්ති උත්පාදන යන්ත්‍ර ස්ථාපනය කිරීම	විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලං. විදුලිබල මණ්ඩලය

	ව්‍යාපෘතිය	වගකිවයුතු ආයතනය
26	ජල සම්පාදන හා බලශක්ති උත්පාදන ධාරිතාව ඉහළ දැමීම සඳහා ජලාශයන්හි මඩ ඉවත් කොට වපසරිය පුළුල් කිරීම	වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය විදුලි හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය
27	ප්‍රායෝගික අධ්‍යයනයක් කිරීම තුළින් සාගර ආරක්ෂක ජාලයක් නිශ්චිත සීමාවක ස්ථාපනය කිරීම	ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය ධීවර අමාත්‍යාංශය ස්වභාවික හා ජලජ සම්පත් ආයතනය
28	දකුණු ආසියානු ප්‍රමුඛතම ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථාන ලෙස පවත්වන්නට ගෝලීය ගුවන් ප්‍රවාහනය ක්‍රමවේදයන් සඳහන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය	ගුවන් තොටුපල හා සිවිල් ගුවන් සේවා
29	ශ්‍රී ලංකාව ආසියානු මහා මාර්ග පද්ධතිය සම්බන්ධ කරවන්නට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය තත්ත්ව අධ්‍යයන ක්‍රියාත්මක කිරීම	මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය වරාය අධිකාරය ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව
30	ජාත්‍යන්තර නීතියට අනුව ප්‍රාදේශීය ජල ප්‍රදේශ ඉදිරිපත් කිරීම	විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය ස්වභාවික හා සාගර සම්පත් ඒජන්සිය
31	තෙල් නිධි ගවේෂණය	විදුලි හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය, ස්වභාවික හා සාගර සම්පත් ඒජන්සිය
32	බලශක්ති ප්‍රභවයන් වෙනස් කිරීමේ තත්ත්වයන් මැනීමට හා කාර්මික රටවලින් බලශක්ති වැඩ සටහන් සඳහා ආයෝජන කරන ලෙස ඉල්ලා සිටීමට ප්‍රායෝගික අධ්‍යයනයක් කිරීම	විදුලි බලශක්ති ස්වභාවික හා සාගර ජාතික සම්පත් ඉංජිනේරු හා විද්‍යා අධිකාරය
33	ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩිවීමෙන් ඇති වන්නාවූ සංඝටනාත්මක සංසිද්ධීන්ගේ බේදවාචක අවම කර ගැනීම සඳහා සුදානම් වනු වස්, ගෝලීය උෂ්ණත්වය හා සාගර ජල මට්ටම ඉහළ යාම තුළින් ඇතිවිය හැකි තර්ජනයන් සහ එම තර්ජනයන්ට බඳුන් විය හැකි ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම	විද්‍යා හා තාක්ෂණ ස්වභාවික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව, වායු විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික ව්‍යාපෘතින් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ජාතික භෞතික සැලසුමෙහි සාර්ථකත්වය එය ක්‍රියාත්මක කිරීම මත රඳා පවතිනු ඇත. සමූහ සහභාගීත්වය, රාජ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් සම්බන්ධීකරණය සහ ඒ සඳහා පෙනීසිටීම, රාජ්‍ය අංශයේ පුරාම ඇති බහුතරයක් වූ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්, යටිතල පහසුකම් හා සේවාවන් යන සියල්ල සම්බන්ධීකරණයට හා සමාලෝචනයට අයත්වේ. ජාතික භෞතික සැලසුම ක්‍රියාත්මකවීම;

- * පළාත් හා ප්‍රාදේශීය සැලසුම් සකස් කිරීම, ගැසට් මගින් ප්‍රකාශ කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම
- * රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය කිරීම හා
- * ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය කිරීම හරහා සිදුවෙනු ඇත.

පළාත්, දිස්ත්‍රික් හා දේශීය සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා වන පූර්ව සුදානම හා දැනුම්දීම

පළාත් සංවර්ධන ප්‍රදේශ හා සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා 2000 අංක 49 දරන නගර හා ග්‍රාමීය සැලසුම් (සංශෝධිත) ආඥාපනත මගින් පළාත් සැලසුම් සම්පාදනයට මග පෙන්වා තිබෙන අතර පළාත් සංවර්ධනය සඳහා ද වගකීම් පවරා තිබෙයි. ජාතික සැලසුම් සැකසීමේදී එහි කලාපීය දිස්ත්‍රික් හා අභ්‍යන්තර සැලසුම් තුළින් මූලික ප්‍රතිපත්තින් ප්‍රත්‍යාමාන කිරීමත්, ඒ හා සම්බන්ධ කිරීමත්, එහි යෝග්‍යතාව සහතික කිරීමත්, ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව සතු වගකීමක් වේ. ජාතික භෞතික සැලසුම, ප්‍රතිඵල දායකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ පළාත්, දිස්ත්‍රික් හා ග්‍රාමීය සැලසුම් සකස් කර ලබා දේ.

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති, සම්පූර්ණ කරන ලද සැලසුම් දිරිගන්වන්නට හා ක්‍රියාත්මක කරවන්නට අවශ්‍ය ව්‍යුහාත්මක අවශ්‍යතා සපුරාලයි. ජාතික භෞතික සැලසුම්හි ව්‍යුහාත්මක ස්වභාවය යනු මූලධර්ම හා උපාය මාර්ග, රේඛීය අමාත්‍යාංශය හා විශේෂඥ අධිකාරීන් විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. රාජ්‍ය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නව හෝ ප්‍රතිසංශෝධිත ප්‍රතිපත්ති හෝ සැලසුම් ජාතික භෞතික සැලසුම සමග අනුගත වන්නේදැයි සහතික කිරීමේ ප්‍රධාන වගකීම ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව සතු වේ. නිදර්ශනයක් ලෙස ප්‍රතිපත්තින් හා එකඟ නොවන්නේ නම්, රේඛීය අමාත්‍යාංශය සහ විශේෂඥ ආයතන සිය ව්‍යවස්ථාවන් සංශෝධනය කරගනු වස් ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව සමග සාකච්ඡා කළ යුතු වේ. ක්‍රියාපටිපාටියේදී පැන නගින්නා වූ සියලු ගැටළු ජාතික භෞතික නිර්මාණ සභාව විසින් විසඳා දෙනු ඇත.

සමාජීය

පහත සඳහන් නිර්ණායකයන් පාදක කොට ගෙන ව්‍යාපෘතීන් හඳුනාගනු ලැබේ :-

1. මාර්ගෝපදේශන මූලධර්ම අන්තර්ගතය ;
2. අරමුණු සාධනයෙහිලා පවතින හැකියාව ;
3. ප්‍රතිපත්ති හා උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක වීම.

ජාතික භෞතික සැලසුමෙහි ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රධාන මූලධර්ම -

ව්‍යාපෘතීන් අතර ඇති විශාල ව්‍යාපෘතීන් මධ්‍යගත නියෝජිත ආයතන විසින් ද ස්වදේශීය ව්‍යාපෘතීන් රේඛීය නියෝජිතායතන විසින් ද ක්‍රියාත්මක කෙරේ. ජාතික භෞතික සැලසුම විසින් හඳුනා ගෙන ඇති ඇතැම් ව්‍යාපෘතීන් පළාත්, දිස්ත්‍රික් හා අභ්‍යන්තර පාලන ආයතනයන් විසින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

4.8 ජාතික භෞතික ව්‍යුහ සැලැස්ම

දුර්වල ප්‍රදේශ, ප්‍රධාන පළාත් හා නගර ඊට උපකාරවන අභ්‍යන්තර ආකෘතික ජාලය අතර ඇති අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය ජාතික භෞතික සැලසුම විසින් හඳුනා ගැනේ. ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තින්හි ප්‍රධාන මූලධර්මය ළඟා කරගනුවස් මෙම ජාතික අවකාශ ආකෘති සැලැස්ම සම්පාදනය කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයෙහිලා ඉවහල්වන ජාතික භෞතික සැලැස්ම විසින් ප්‍රාදේශීය තත්ත්වයන්ට ගැළපෙන ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙහිදී පාරිසරික විශේෂතා සුරැකීමෙහිලා, නාගරික මධ්‍යස්ථාන උනන්දුකරවීමත් කරනු ලබන අතර මෙය ආර්ථික හා සාමාජික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවීමෙන් සිදුකෙරේ. තව ද නිරවුල් කිරීමේ ආකෘතියට හා ආර්ථිකය සංවර්ධනයට උපකාරවන අභ්‍යන්තරික ආකෘතික ජලායක් ද සම්පාදනය කෙරේ. සමාජ සාමූහිකත්වයට ඉඩම් පරිහරණය ප්‍රවාහනය හා ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සහ පළාතේ සමාජ හා ආර්ථික වෙනස්වීම් අවමකර ගැනීම යන කාරණාවන් සඳහා මෙම මූලධර්මයන් උපකාරී වේ.

ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල හා නාවුක වරායන් ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය දකුණු ආසියානු කලාපය තුළ ඉහළ දැමීමට උපකාරී වේ. තවද මහාමාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග වැනි ස්වදේශීය ප්‍රවාහනයන්, භාණ්ඩ හා මිනිසුන් ප්‍රවාහන ව්‍යාපාරයන්හි ඉල්ලීම් මත තව දුරටත් දියුණු කිරීම ප්‍රවාහන යටිතල ව්‍යුහයේ දැක්වේ. ප්‍රධාන ප්‍රවාහනය යටිතල ව්‍යුහය, හඳුනා ගෙන ඇති දුර්වල ප්‍රදේශයට පිටින් ස්ථාපනය කිරීමට යෝජිතය. පාරිසරික, සාමාජික හා ආර්ථිකමය වශයෙන් සංවේදී මෙම ප්‍රදේශයන්හි වටිනාකම් හඳුනාගනු ලැබීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් යෝජිත ප්‍රවාහන යටිතල ව්‍යුහය මෙම හඳුනාගත් තොදියුණු ප්‍රදේශයට ඔබ්බෙන් ස්ථාපනය කරනවා ඇති. වර්තමානයේ දී හා අනාගතයේදී ශ්‍රී ලංකාවට මෙම ප්‍රදේශය අත්විඳින්නට මෙන්ම ජාතික භෞතික සැලසුමට මහත් වූ පාරිසරික ස්වයංපෝෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස දායකත්වය ලබා ගැනීමට හඳුනා ගැනීම හා ආරක්ෂා කිරීම අවශ්‍ය වේ.

පරිශීෂ්ටය (අ) - කලාපීය භෞතික ව්‍යුහ සැලසුම්

1 උතුරු පළාත් කලාපීය භෞතික ව්‍යුහගත සැලසුම

පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් සියයට 13.46 ක් අයත් වන යාපනය (166,930 හෙ. යා) මන්නාරම (199,600 හෙ. යා) මුලතිව් (261,700 හෙ. යා) වවුනියාව (196,700 හෙ. යා) සහ කිලිනොච්චිය (63,530 හෙ. යා) දිස්ත්‍රික්ක උතුරු පළාතට අයත්වේ. උතුරු පළාත් සභා වර්තාවන්ට අනුව 2004 දී උතුරේ ජනගහනය මිලියන 1.3ක් විය.

උතුරු පළාත් භෞතික ව්‍යුහගත සැලසුම

උතුරු පළාත රටේ සෙසු පළාත්හි තත්ත්වයට සිංහ සංවර්ධනය අත්පත්කර ගැනීමෙහිලා මෙම උතුරු පළාත් භෞතික සැලැස්ම ඉවහල්වේ. රටේ තුළානාත්මක සංවර්ධනය අත්පත්කරගත් පළාත් ලෙස ඉදිරියට ඒම සඳහා මෙම ත්‍රිවු සංවර්ධන මාදිලිය ඉවහල්වේ.

භෞතික සැලසුමෙහි මූලකාරණා 8 ක් අන්තර්ගතය

- (1) ආසියානු මහාමාර්ග / දුම්රිය මාර්ග
- (2) නාගරික ප්‍රදේශ හා ග්‍රාමීය නව පදිංචි කිරීම්
- (3) මහාමාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග පද්ධතිය
- (4) සංරක්ෂිත කලාප
- (5) ජල සම්පාදනය
- (6) කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශ
- (7) කර්මාන්ත බිම්
- (8) මන්නාරම හා වවුනියාවෙහි අන්තර් පළාත් ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය.

මාන්කුලම් නගර සංවර්ධනය

උතුරු පළාත්හි අනාගත සශ්‍රීකත්වය, නව ස්ථානගත ධුරාවලි සංස්කි‍්‍රියෙන් පෙන්වා දෙන බැව් උතුරු පළාත් සංස්කි‍්‍රි සැලසුම හඳුනා ගෙන ඇත. කලාපීය අවශ්‍යතාවන්ට හා ජාතික අවශ්‍යතාවන්ට යෝග්‍යවනාකාරයේ සහ වඩාත් හොඳ සේවාවක් සැපයීම සඳහාත් සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමටත් වඩාත් හොඳ යටිතල ව්‍යුහයක් ඇති කරලීමටත් සුදුසු පරිපාලන මධ්‍යස්ථාන හඳුනාගත යුතුව ඇත. මාන්කුලම්හි භෞතික පිහිටීම අනුව, වඩාත් හොඳ මාර්ග පද්ධතියක් තුළින් සමස්ථ ශ්‍රී ලාංකීය රටම හා සම්බන්ධ විය හැකි මධ්‍යස්ථානයකි.

අරමුණු

අවශ්‍ය සියලු යටිතල ව්‍යුහයන් හා සේවාවන් ලබාදී මාන්කුලම් නගරය පරිපාලන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම.

භෞතික යටිතල ව්‍යුහ සංවර්ධනය

- * නව මාර්ග පද්ධතියක් ඇති කිරීම
- * අනාගත අවශ්‍යතාවට ගැළපෙන සේ (ජල සම්පාදන පද්ධතිය) සකස් කිරීම
- * අනාගත අවශ්‍යතාවට ගැළපෙන සේ (විදුලිබල පද්ධතිය) සකස් කිරීම
- * නිවාස යෝජනා ක්‍රම
- * පාසල්, ආරෝග්‍යශාලා, කැපැල් කාර්යාල සහ අනෙකුත් සමාජ යටිතල පහසුකම් අවශ්‍යතා වැඩි දියුණු කිරීම හෝ ඉදිකිරීම
- * පරිපාලන ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම (පළාත් සභා මූලස්ථාන කාර්යාලය, සමාජ සේවා සපයන්නන්ගේ කලාපීය ප්‍රධාන කාර්යාල)

යටිතල ව්‍යුහ සංවර්ධනය

- * ප්‍රාථමික හා ද්විතියික පාසල් 4ක් ඉදිකිරීම (පාසල් සිසුන් 50,000 කට ප්‍රමාණවත්වන පරිදි)
- * නගර සභාව ඉදිකිරීම
- * පළාත් සභා සංකීර්ණය ඉදිකිරීම
- * ක්‍රීඩා පිටි
- * පළාත් පොලිස් කාර්යාල සංකීර්ණය
- මහජන පුස්තකාලය

රැකියා සංවර්ධනය

- * ස්වදේශීය සම්පත් උපයෝගීකර ගන්නා කර්මාන්ත ස්ථාපනය
- * වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම

සමාජයීය සංවර්ධනය

- * ක්‍රීඩාංගණ, ආගමික සිද්ධස්ථාන, සමාජශාලා, සහ ප්‍රජාශාලා ලබා දීම
- * රැකී රක්ෂා වර්ධනය සඳහා ආධාර ලබාදීම

යාපනය නගර සංවර්ධනය

ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු අර්ධද්වීපයේ සංස්කෘතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස සළකනු ලබන්නේ යාපනයයි. ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව 2030 ජාතික භෞතික සැලැස්මෙහි යාපනය අග නගරයක් වශයෙන් හඳුන්වා ඇත. තවද, පළාත් මහා මාර්ග හතකින් (07) මෙම මධ්‍යස්ථානය වටා පිහිටි නගර හා සම්බන්ධ වී ඇත. යාපනයේ ඇති ප්‍රසිද්ධ පාසල් හා යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය මෙම නගරයෙහි පිහිටා ඇති මුත් නගරයෙහි භෞතික යටිතල පහසුකම් නියමාකාරයෙන් ස්ථානගත වී නොමැත. එනිසා මීට අවශ්‍ය සියලු යටිතල පහසුකම් ලබා දීම හා එම සියලු යටිතල පහසුකම් ක්‍රමානුකූලව ස්ථානගත කළ යුතුව ඇත.

උතුරු පළාත සංවර්ධනය කිරීමේදී, යාපනය සියලු පහසුකම්වලින් සමන්විත සංස්කෘතික හා අධ්‍යාපනික මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් දියුණු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

අරමුණ

යටිතල ව්‍යුහය හා සේවාවන් සම්පාදනය කොට, යාපනය අධි නාගරික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පුනර්නිර්මාණය කිරීම.

භෞතික යටිතල ව්‍යුහ සංවර්ධනය**අරමුණු**

- * මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම
- * නගර සභාව හා පුරහල ඉදිකිරීම
- * දුම්රිය ස්ථානය සහ දුම්රිය මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය
- * වෙළඳ සංකීර්ණය ඉදිකිරීම
- * නගර මධ්‍යයෙහි පිහිටි වන්නන් කුලම් ජලාශය ආශ්‍රිත විනෝද හා අලංකරණ කටයුතු සංවර්ධනය
- * පුල්ලක්කුලම් ජලාශය සංවර්ධනය
- * කාණු පද්ධතිය සංවර්ධනය
- * ජල සැපයුම් පද්ධතිය සංවර්ධනය
- * විදුලිබල පද්ධතිය සංවර්ධනය
- * සන්නිවේදන පහසුකම් සැපයීම
- * විදුලිබල පද්ධතිය සංවර්ධනය
- * සන්නිවේදන පහසුකම් සැපයීම

සමාජීය සංවර්ධනය

- * සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධනය
- * රැකියා පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම
- * සිනමාශාලා, ක්‍රීඩාංගණ, සම්මන්ත්‍රණශාලා, කෞතුකාගාරය සහ ප්‍රජාශාලා ලබාදීම
- * වැඩිහිටි අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- * යාපනය ශික්ෂණ රෝහල වැඩි දියුණු කිරීම

ආර්ථික සංවර්ධනය

- * සුළු පරිමාණ ධීවර කටයුතු සංවර්ධනය
- * ගබඩා පහසුකම් සංවර්ධනය
- * ධීවර ආම්පන්න ලබා දීම

මන්නාරම නගර සංවර්ධනය

මන්නාරම නගරය දියුණු කිරීමේ ප්‍රධාන උපාය මාර්ගය වන්නේ එහි ගමනාගමන සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීමයි. මන්නාරම ඉන්දියාවට බොහෝ සම්පයෙන් පිහිටා තිබෙයි. ආසියානු සුපර් අධිවේගී මාර්ග (Asian Super Highway) ව්‍යාපෘතිය තුළින් මන්නාරම තව දුරටත් දියුණුවට පත්ව ශ්‍රී ලංකාවේ සෙසු සියලු වරායන් ඉන්දියාව හා සම්බන්ධ කරලීමේ කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත්කරනු ඇත.

සමස්ථයක් වශයෙන් එය ;

- * ආසියාවට මුළුදොරක් වේ (ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා පාලම)
- * ප්‍රවීණ වරායක්වීම (ඉන්දියාවට සහ මෙරට අනෙකුත් වරායන්ට)
- * ප්‍රවාහන කේන්ද්‍රස්ථාන වීම (බස් හා දුම්රිය මාර්ග ඇතුළුව)

එම නිසා සංචාරකයින්, ව්‍යාපාරිකයින් වන්දනාකරුවන් වැනි තවත් නිත්‍ය නොවන ජනගහනයක් ආකර්ශනය කෙරෙන අතර, ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා පාලම මගින් මෙරටට, වෙනත් රටවැසියන් පහසුවෙන් පැමිණීමේ අවස්ථාව උදාවීමේ හේතුව ද නිසා මන්නාරමෙහි නවාතැන් පහසුකම් සඳහා වන ඉල්ලුම තව තවත් වැඩිවිය හැකිය.

අරමුණු

සේනසමුද්‍රම් ව්‍යාපෘතිය හා ආසියානු සුපිරි අධිවේගී මාර්ගය වැනි සම්බන්ධීකාරක ව්‍යාපෘතීන් තුළින් මන්නාරම ජාත්‍යන්තරයට විවර කෙරෙන මුළුදොරක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම

2 උතුරු මැද අධිනාගරික කලාපය

ජාතික භෞතික සැලැස්මෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුකළ යුතු පළාත් 05 අතරට උතුරු මැද අධිනාගරික කලාපය ද ඇතුළත්ව ඇත.

උතුරු මැද අධිනාගරික කලාපයේ ව්‍යුහගත සැලැස්ම

1 අගනගර

මේවා මධ්‍යගත නගරයක් වටා ස්ථාපනය කෙරුණු පරිවාර නගර වේ. මේ ආකාරයේ නගර 4 ක් දැනට හමු වී ඇත. අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය සහ දඹුල්ල. මෙවැනි නගර සීමා මධ්‍යයෙහි අධික ජන සංඝන්ධයක්, නගර, කෘෂි බිම්, කාර්මික කලාප, පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන, වනාන්තර හා වනජීවී රක්ෂිත පිහිටා තිබේ. උතුරු මැද රාජධානි පළාතෙන් 23.6% ක් මෙයාකාරයේ වූ අගනුවර සඳහා වෙන්ව තිබේ.

2 නාගරික පළාත් පද්ධතිය

නගරවාසීන් සඳහා විවිධ තරාතිරමේ බස් සේවාවක් සැපයීම සඳහා නාගරික පළාත් පද්ධතියක් ස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත. ප්‍රධාන නගර, නගර හා සේවා මධ්‍යස්ථාන මීට ඇතුළත් වේ. සේවා මධ්‍යස්ථාන ආසන්නයේ මූලික අවශ්‍යතා සපයනුවස් ක්‍රියාකරනු ලබන අතර නගරයන්හි වඩාත් මධ්‍යස්ථ ආකාරයේ අවශ්‍යතා සඳහා සේවා මධ්‍යස්ථාන කීපයක් එකට ගොනු කරමින් සේවා සලසාලන අතර ප්‍රධාන නගර, අගනුවර හා එහි අවට නාගරික අවශ්‍යතාවන් උපරිම මට්ටමින් සපුරාලයි.

3 සන්නිවේදන මාර්ග

සන්නිවේදන මාර්ග මගින් නාගරික පළාත් එකිනෙක සම්බන්ධ වී ඇත.

- (i) සියලු අගනගර එකිනෙක හා සම්බන්ධ කරන සහ උතුරුමැද අධිනාගරික කලාපය ආශ්‍රිත ප්‍රධාන නගර හා නගර සම්බන්ධ කරන ප්‍රධාන මාර්ග,
- (ii) නගර හා සේවා මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධකරන මාර්ග,
- (iii) අගනගර අභ්‍යන්තරයේ ඇති සෙසු නගර සම්බන්ධකරන මාර්ග,
- (iv) අග නගර පරිධියෙහි හා ජලාශ්‍රිත ගැමි ප්‍රදේශ සම්බන්ධකරන කවාකාර මාර්ග,
- (v) මෙම මාර්ගයේ හමුවන අගනගර හා නගර සම්බන්ධකරන දුම්රිය මාර්ග,
- (vi) අග නගර සම්බන්ධ කරන ලුහු දුම්රිය ජාලය,
- (vii) ලංකාවේ වරායන් සම්බන්ධ කරන ත්‍රිකුණාමලයෙහි පිහිටි වරාය,
- (viii) හිඟුරන්ගොඩ පිහිටි ප්‍රධාන ගුවන් තොටුපළ සහ අනුරාධපුර හා ත්‍රිකුණාමලයෙහි පිහිටි සුළු ප්‍රමාණයේ ගුවන් තොටුපළවල්,
- (ix) උතුරු මැද අධිනාගරික කලාපයෙහි සියලුම ප්‍රදේශ එකිනෙක සමගත් ලෝකයේ සෙසු රටවල් සමගත් සම්බන්ධ කෙරෙන තොරතුරු තාක්ෂණය.

4 ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය

මෙම ජාලය සමන්විත වන්නේ -

- (i) වන රක්ෂිතයන් සහ ඒවායේ මායිම්,
- (ii) වනජීවී රක්ෂිත සහ ඒවායේ මායිම්,
- (iii) පුරා විද්‍යාත්මක රක්ෂිතයන් හා සංරක්ෂිත ස්මාරක,
- (iv) රක්ෂිතයන් සහ මාර්ග, දුම්රිය මාර්ග, සංචාරක රක්ෂිත හා වෙරළාසන්න රක්ෂිත කලාපයන්හි සීමා මායිම්,
- (v) ජලාශ්‍ර (වැව්, ඇළවල්) සහ ඒවායේ රක්ෂිත වාරිමාර්ග පද්ධතිය.

උතුරු මැද රාජධානි පළාතෙන් 35.4% මෙවැනි ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාල සඳහා වෙන්ව ඇත.

ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ

ගම්බද ප්‍රදේශ අඩු ජනගහනයකින් යුත් ග්‍රාමීය ජනාවාස සේවා මධ්‍යස්ථාන, වගා ප්‍රදේශ, කැළැබද ප්‍රදේශ, සහ වනජීවී රක්ෂිතවලින් යුක්තය, උතුරු මැද අධිනාගරික කලාපයෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ සඳහා වෙන්ව ඇති භූමි ප්‍රමාණය 40.8%කි.

3 නැගෙනහිර පළාත් කලාපීය භෞතික සැලැස්ම

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් 15% ක් පමණ එනම් වර්ග කි. මී. 10,000 ක පමණ ප්‍රමාණයක් නැගෙනහිර පළාත වශයෙන් හැඳින්වේ. දිස්ත්‍රික්ක තුනකින් සමන්විත මෙම පළාතේ විශාලතම දිස්ත්‍රික්කය වර්ග කි. මී. 4400 ක වපසරියකින් යුත් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයයි. සෙසු දිස්ත්‍රික්ක ද්වය ප්‍රමාණයෙන් එක හා සමාන වන අතර ඉන් මදක් විශාල වූ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය වර්ග කි.මී. 2700ක් වේ. මෙම පළාතේ භූවිෂමතාව වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයට සාපේක්ෂව තැනිතලා වනාන්තර එහි බටහිර ප්‍රදේශය තරමක් වෙනස්වේ. පළාතෙහි බිම් සැලැස්මෙහි විවිධත්වයක් පෙනෙන්නට ඇති අතර එයින් ගොවිබිම්, වන බිම්, තෙත් බිම් හා කලපු ප්‍රධාන තැනක් ගනී. නැගෙනහිර පළාතේ ජනගහනය මිලියන 1.5 කි එනම් ශ්‍රී ලාංකික ජනගහනයෙන් 67% ක් පමණ වේ. පළාතේ ජනගහණයෙන් දෙකෙන් එකක් පමණ සාපේක්ෂව කුඩා ප්‍රදේශයක ජීවත් වන අතර, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් එය නාගරික වශයෙන් නම්කර ඇත.

ඉහත සඳහන් නැගෙනහිර පළාත් දැක්ම සඵල කර ගැනීමට පහත සඳහන් අරමුණු අවශ්‍ය බව පෙනී යයි :-

1. විශේෂ ස්ථාන, මුහුදු හා වෙරළාසන්න පරිසර පද්ධතිය ඇතුළු පරිසරය සුරකීම හා පළාත් ආර්ථික සමාජයක තත්ත්වයන් වර්ධනය කිරීම.
2. පළාතේ ඇති සම්පත්වලට සාපේක්ෂව එහි ආර්ථිකය ගොඩනැංවීම.
3. භෞතික හා ස්වාභාවික සම්පත්වලින් උපරිම ඵලදායීතාව ලබා ගැනීම.
4. කාර්මික, වරාය ධීවර, සංචාරක සහ ගොවි ප්‍රදේශ දියුණු කිරීම.
5. ගොවිතැන් හැර අනෙකුත් කර්මාන්ත දියුණු කිරීමෙන් දුෂ්කර පළාත් සංවර්ධනය.
6. පෞද්ගලික ආයෝජකයින් ආකර්ෂණය වන පරිදි ආර්ථිකය ගොඩ නැගීම.
7. පළාතේ හා ඉන් එපිටට ගමනා ගමන පහසුකම් සැලසීම.
8. සාමය හා සමානාත්මකතාව වර්ධනය කර අනෙකුත් පළාත් අතර ඇති වෙනස්කම් සීමා කිරීම.

4 සබරගමු පළාත් භෞතික සැලැස්ම

හඳුන්වාදීම

සබරගමු පළාතේ අරමුණ හා දැක්ම සමස්ථ ප්‍රදේශයේම දීර්ඝ කාලීන අරමුණු විස්තර කරයි.

අරමුණු

සබරගමු පළාත් භෞතික සැලැස්ම එහි දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට පහත සඳහන් පරිදි සංවර්ධන කටයුතු ඉෂ්ටප්‍රාප්ත කරයි.

අරමුණු 1 පරිසරය සුරැකීම

ප්‍රදේශයට, පළාතට හා දේශයට සුවිශේෂ වූ ස්ථානවල සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයේ හා මධ්‍යම අධි සංවේදීතා ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු සීමා කරමින් පරිසරය සුරැකීම.

අරමුණ 2 ස්වභාවික විපත්වලට මුහුණදීමට අවශ්‍ය ශක්තිය ලබාදීම

සබරගමුව පළාතේ පදිංචිවන්නන්, ස්වභාවික විපත්වලට මුහුණ දෙන ප්‍රදේශවලින් සුරක්ෂිත කිරීමට අවශ්‍ය වැඩපිළිවෙල යෙදීම.

අරමුණ 3 මානව පදිංචි සංවර්ධනය

විවිධ රැකියා අවස්ථා, අවශ්‍ය අන්දමේ සේවා පහසුකම් හා උසස් ජීවන තත්ත්වයක් ලබාදෙන අන්දමින් ප්‍රධාන නගර හා නගර ගම්, ප්‍රදේශ ජාලයක් ස්ථාපිත කිරීම.

අරමුණ 4 ප්‍රවේශ හා මූලික පහසුකම්

නිරෝගිමත් ජීවිතයකට, අග නගර, නගර හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයන්හි ආර්ථික කටයුතු සඳහා සේවා පහසුකම්, ප්‍රදේශයට ප්‍රවේශ වීම සඳහා සැපයෙනු පොදු ගමනාගමන ක්‍රම සහ භෞතික හා සමාජීය මූලික පහසුකම් සබරගමුව පළාතට ලබාදීම.

අරමුණ 5 ජල සම්පත් කළමනාකරණය හා සුරැකීම

ජලයේ තත්ත්වය උසස් කරමින් ජල සම්පත සුරැකීම අවශ්‍ය ගෘහස්ථ, ගොවි කාර්මික හා විදුලි උත්පාදනය සඳහා ජල සැපයුම ස්ථිර කිරීම, ජලය හිඟ ප්‍රදේශවලට සෘජු සැපයුම් ක්‍රමයක් යොදා ගැනීම.

අරමුණ 6 ආර්ථික සංවර්ධනය

සාර්ථක සංචාරක කර්මාන්තයක් ඇතුළුව සබරගමුවාසීන් සඳහා විවිධ රැකියා අවස්ථා සහිතව සුවිශේෂ, විවිධ හා නඩත්තු කළ හැකි ආකාරයේ ආර්ථික පරිසරයක් ගොඩනැගීම.

5 ඌව පළාත් කලාපීය භෞතික ව්‍යුහගත සැලසුම

බදුල්ල හා මොණරාගල නම් දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් ඌව පළාතට අයත් වේ. උස් හා පහත් බිම් සහිත මෙම පළාතෙහි තෙත්, සම තෙත් වියළි හා වියළි බිම් ප්‍රදේශයන්ට බෙදී තිබෙනු දැකිය හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් පළාත්වලට සාපේක්ෂව අඩු පහසුකම් සහිත මෙම ප්‍රදේශයේ ආයෝජන හා යටිතල පහසුකම් පවතිනුයේ ද ඉතාමත් අවම තත්ත්වයක. මෙහි ජනයා දුගී පිරිස අතර පසු වන්නේ ය.

දැක්ම

සංරක්ෂණය තුළින් සශ්‍රීකත්වය

සුපිරිසිදු පරිසරයක් හා ගුණාත්මක ආහාර හා සංචාරක වෙළඳ ආයතන සපිරි ජයග්‍රාහී පළාතක් ලෙස සිය ප්‍රතිරූපය නිර්මාණය කොට ගන්නා ඌව පළාත, 2030 වන විට කෘෂිකර්මාන්තයෙන් සශ්‍රීක පළාතක් වන්නේ ය.

සුපිරිසිදු නිල්ල යන සම්මානයෙන් පුද ඇති ඌව පළාත, ජීවත්වන්නන්ට අනිශ්චිතව සුදුසු ප්‍රදේශයකි වනාන්තර එහි ජීවන රටාව, අසල්වැසි ප්‍රධාන පළාත්හි වාසිදායක අවස්ථාවන් අත්පත්කර ගැනීමට සොයනා. (මධ්‍යම පළාත් දුර්වල ප්‍රදේශයන්හි ජනයා පදිංචිය සඳහා ආකර්ශනය වන්නේ ය).

මෙහි උපායමාර්ගයන්හි පදනම ව්‍යාපාර හා රැකියා උත්පාදනය වන අතර, ඌව පළාතේ පළාත් සභාව මෙහි දරිද්‍රතාව හා රැකියා වියුක්තිය අඩුකොට, අධ්‍යාපනික හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් ජාතික මට්ටමට ගෙනවිත් තිබෙයි. දැනට ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පවතින මහාමාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග පද්ධතියේ සංවර්ධන කටයුතු මගින් සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් ගමන් කාලය අඩු කරනු ලැබීමෙන් (ශ්‍රී ලංකාවේ සෙසු පළාත් හා ප්‍රධාන නගරයන්ගෙන් ඌව පළාත තව දුරටත් හුදකලා නොවී, පවතින්නට) හැකි වන්නේ ය.

වැදි ජනයාට ඔවුන්ගේ සියලු අයිතිවාසිකම්, පහසුකම් ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවනට ගැළපෙන ආකාරයෙන් ප්‍රතිස්ථාපනය කෙරෙනු ඇති. මෙහිලා සර්ව සම්පූර්ණ සමාජ කොටසක් සේ සලකමින් ද අත්‍යවශ්‍ය කාරණාවක් සේ සලකා ද වනාන්තර හා වනජීවීන් ද ආරක්ෂා කෙරෙනු ඇත.

පරිශිෂ්ටය (ආ) - හඳුනාගන්නා ලද ජනාවාස වර්ගීකරණය - මධ්‍යම අධි සංවේදීතා ප්‍රදේශය

අනු-අංකය	වර්ගීකරණය	පිහිටීම			
(අ)	බිම් ප්‍රදේශය හා පරිසරාත්මකව සංවේදී නොවන හෝ නායයාමට ඉඩ ඇති තැනිතලා ඇති බිමක් ද නොවන සංවර්ධනය කරන ලද කුඩා බිම් ප්‍රදේශයක අලුතින් පදිංචි කළ හැකි	අර්නායක බදුල්ල බලංගොඩ බණ්ඩාරවෙල බුලත්කොහුපිටිය දෙහිඕවිට දැරණියගල දිගන ගලගෙදර ගම්පොළ හාලිඇල හඟුරන්කෙත	හසලක හැටන් දික්ඔය කඩුගන්නාව කහවත්ත කලවාන නුවර කැප්පට්පොළ කොටගල කොත්මලේ කුණ්ඩසාලේ ලග්ගල ලක්ෂපාන	ලිඳුල ලුණුගල මාදම්පේ මැණික්හින්න මොරවක නානුඔය නාඩුල්ල ඕපනායක පස්සර පැල්මඩුල්ල තලවකැලේ	පුත්ඩලුඔය රාගල රක්වාන රත්තොට තලාකුඔය උකුවෙල උරුබොක්ක වැලිමඩ වත්තේගම යටියන්තොට
(ආ)	බිම් ප්‍රදේශය හා සංවේදී වන සහ නායයාම ආපදා සහිත හෙයින් ගොඩ නගන ලද භූමි ප්‍රදේශයේ අලුතින් පදිංචි කිරීම් ව්‍යාප්ත කළ නොහැකි	දෙණියාය දියතලාව ගෙළුඔය හපුතලේ මස්කෙළිය නාවලපිටිය	නිවිතිගල නුවරඑළිය පුස්සැල්ලාව රත්නපුර උඩුපුස්සැල්ලාව උලපනේ		
(ඇ)	පොළව නායයාමේ අධි ආපදා තත්ත්වය නිසා අලුතින් පදිංචි කිරීම් වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යා යුතු	ගිනිගත්තේන හල්දුම්මුල්ල නිල්දණ්ඩාහින්න පේරාදෙණිය			

පරිශිෂ්ටය (ඇ) - පසුබිම් වාර්තා

ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති සහ ජාතික භෞතික සැලසුම් එක්ව සකස් කරන ලද මුඛ්‍ය ලියවිල්ල මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ භූමිය පාරිසරාත්මක, ආර්ථිකමය හා සමාජමය අවශ්‍යතාවන්ට ගැළපෙන ආකාරයෙන් සහසම්බන්ධිත භෞතික සැලසුම් සකස් කොට තිබෙන්නේ ය. මෙම සැලසුම් සකස් කිරීමෙහිලා සමීක්ෂණ ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන්නට යෙදුණි. මෙම සමීක්ෂණ වාර්තා සියල්ල, ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සඳහා පාදක වූ සටහන් වේ.

- * ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති - වෙළුම - I ප්‍රතිපත්තිය, 2002, සැප්තැම්බර් ;
- * ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති - වෙළුම II විස්තරාත්මක ප්‍රතිපත්ති වාර්තාව, 2002 සැප්තැම්බර්;
- * ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති - වෙළුම III ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා විශේෂ ඒකකයන්ට සීමා කිරීම - 2002 සැප්තැම්බර්;
- * ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති - වෙළුම IV ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහිලා සම්පත් මූලාශ්‍රය - 2002 සැප්තැම්බර්;
- * සංරක්ෂිත කලාප ජාලය : විවිධ වර්ගීකරණය මත සංරක්ෂණය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම - 2005 මාර්තු.
- * ජාතික භෞතික සැලසුම්වලට අනුගතවනාකාරයෙන් කේෂ්ත්‍ර ආයතනයන් විසින් ප්‍රතිපත්ති සකස් කරන ලදී 2006 නොවැම්බර්;
- * ශ්‍රී ලංකාවේ අනතුරුදායක මුහුදුබඩ කලාපය සඳහා භෞතික සැලසුම් මාර්ගෝපදේශක සහ ව්‍යාපෘති වාර්තා - 2005 ජනවාරි;
- * මුහුදුබඩ කළමනාකරණ සැලසුම් - 2004.